

Bruselj, 16. februar 2022
(OR. en)

6318/22

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0039 (COD)

ESPACE 12	MI 117
RECH 90	CSC 45
COMPET 100	CSCGNSS 1
IND 43	CFSP/PESC 172
EU-GNSS 6	CSDP/PSDC 72
TRANS 86	CODEC 168
AVIATION 31	IA 14
MAR 25	CADREFIN 16
TELECOM 59	

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 57 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost za obdobje 2023– 2027

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 57 final.

Priloga: COM(2022) 57 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 15.2.2022
COM(2022) 57 final

2022/0039 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost za obdobje 2023–2027

{SEC(2022) 77 final} - {SWD(2022) 30 final} - {SWD(2022) 31 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Splošni cilj tega predloga je vzpostavitev varnega satelitskega komunikacijskega sistema Unije (v nadaljnjem besedilu: Programa), ki omogoča zagotavljanje varnih, prožnih in odpornih storitev satelitske komunikacije Uniji in državnim subjektom držav članic po vsem svetu.

Satelitske komunikacije zagotavljajo splošno pokritost, ki dopolnjuje prizemna omrežja (zemeljska v obliki kabelskih povezav, kot so optične širokopasovne ali brezžične povezave). Satelitske komunikacije lahko zagotovijo sredstva za nemoteno digitalno komunikacijo na področjih, kjer prizemnih omrežij ni (npr. oceani, med leti ali na oddaljenih lokacijah/otokih brez pokritosti z mobilnim ali širokopasovnim omrežjem), kjer so bila ta uničena (npr. zaradi poplav ali gozdnih požarov) ali kjer lokalna omrežja niso zanesljiva (v kriznih razmerah, za diplomatske storitve v tretjih državah ali za občutljive vladne operacije).

Vladne satelitske komunikacije so strateško sredstvo, tesno povezano z nacionalno varnostjo, uporablja pa ga večina držav članic. Javni uporabniki so bodisi naklonjeni rešitvam v državni¹ ali javno-zasebni lasti² ali pa uporabljajo posebne akreditirane zasebne ponudnike. Med primeri uporabe so operacije nadzora, obvladovanje kriz, vključno s civilno zaščito in humanitarnimi operacijami v naravnih nesrečah ali nesrečah, ki jih povzroči človek, ter povezava in zaščita ključne infrastrukture.

Zaradi obsega in kompleksnosti zahtevanih naložb ter sinergij, ki bi jih prinesla skupna zmogljivost, so bile vladne satelitske komunikacije že v letu 2013³ prepoznane kot obetavno področje za pobude Unije, ki lahko konkretno prispeva k ciljem za močno, varno in odporno Evropsko unijo. Danes so sestavni del vesoljske strategije za Evropo⁴, evropskega obrambnega akcijskega načrta⁵ ter globalne strategije EU za zunanjo in varnostno politiko. Svet je v svojih sklepih vedno pozdravljal idejo o infrastrukturi vladnih satelitskih komunikacij Evropske unije⁶.

Sprejetje uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi Vesoljskega programa Unije in ustanovitvi Agencije Evropske unije za vesoljski program ter razveljavitvi uredb (EU) št. 912/2010, (EU) št. 1285/2013 in (EU) št. 377/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU (v nadaljnjem besedilu: uredba o vesolju) je bil prvi korak k uresničitvi tega cilja odpornosti, z vzpostavitvijo namenske komponente GOVSATCOM Vesoljskega programa Unije. Njen cilj je optimizirati uporabo obstoječih zmogljivosti satelitskih komunikacij za vladne uporabnike na podlagi združitve in skupne uporabe razpoložljivih nacionalnih in zasebnih virov satelitske komunikacije v EU. Zaradi omejene življenjske dobe satelitov (približno 15 let za satelite v geostacionarni tirnici) bo številne infrastrukture v državni lasti, ki bodo del združitve in skupne uporabe sistema GOVSATCOM, treba v

¹ Lastniki državnega sistema SATCOM so Francija, Nemčija, Grčija, Italija, Luksemburg in Španija.

² Kot je na primer nemški Satcom BW ali luksemburški GovSat.

³ [Sklepi Evropskega sveta z dne 19. in 20. decembra 2013](#)

⁴ Vesoljska strategija za Evropo, COM(2016) 705 final.

⁵ Evropski obrambni akcijski načrt, COM(2016) 950 final.

⁶ [Sklepi Evropskega sveta, dec. 2013](#), [Sklepi Sveta za konkurenčnost o vesolju, dec. 2014](#), [Sklepi Sveta za zunanje zadeve o obrambi, maj 2015](#)

naslednjem desetletju obnoviti⁷. Zato je bila v Uredbi (EU) 2021/696 predvidena potreba po oceni razvoja potreb po satelitskih komunikacijah. Če se skladno z uredbo pri tej oceni „ugotovi, da ta pristop ne zadostuje za pokrivanje naraščajočega povpraševanja, bi moralo biti mogoče sprejeti odločitev o prehodu na drugo fazo in razvoju dodatne prilagojene vesoljske infrastrukture ali zmogljivosti prek enega ali več javno-zasebnih partnerstev, npr. s satelitskimi operaterji v Uniji.“

Ta razvoj potreb je bil potrjen v številnih študijah⁸: Satelitske komunikacije so se tradicionalno uporabljale za govorno komunikacijo in prenos podatkov v oddaljenih območjih (npr. na morju), vendar se narava primerov uporabe hitro razvija ter zahteva nizko latenco⁹ in svetovno pokritost. Medtem ko se satelitske komunikacije opirajo predvsem na vesoljska plovila v geostacionarni tirnici, je tehnični napredek omogočil pojav komunikacijskih konstelacij v negeostacionarni tirnici (NGSO), ki zajemajo satelite v nizkozemeljski tirnici (LEO) in srednjezemeljski tirnici (MEO), katerih učinkovitost naj bi izpolnjevala te naraščajoče potrebe uporabnikov.

Vse bolj hibridne in kibernetske ravni groženj ter nagnjenost k naravnim nesrečam so razlog, da se potrebe vladnih akterjev spreminjajo v smeri večje varnosti, zanesljivosti in razpoložljivosti sorazmernih rešitev satelitskih komunikacij. Dodatna grožnja je vzpon kvantnih računalnikov. Zaradi svojih temeljito izboljšanih zmogljivosti bodo kvantni računalniki predvidoma mogli dešifrirati vsebine, ki so trenutno šifrirane. Pobuda za evropsko infrastrukturo za kvantno komunikacijo (EuroQCI)¹⁰ si prizadeva razviti kriptosisteme, ki bodo odporni na izzive prihodnosti in bodo omogočali do zdaj najvišje ravni varnih komunikacij s preprečevanjem prihodnjih napadov s kvantnimi računalniki. Pobuda EuroQCI se trenutno financira s programoma Obzorje Evropa in Digitalna Evropa ter Instrumentom za povezovanje Evrope – Digitalno. Hkrati sta bili v poročilu Komisije o strateškem predvidevanju¹¹ digitalna hiperpovezljivost in tehnološka preobrazba opredeljeni kot prevladujoča megatrenda naslednjega pol stoletja, temeljili pa bosta na do zdaj največjem povpraševanju po storitvah, na primer v podatkovnem gospodarstvu in financah.

Zaradi teh dosežkov se povezljivost z globalnimi satelitskimi komunikacijami vse bolj obravnava kot strateško sredstvo. V ta namen potekajo številni večji projekti z najrazličnejšimi strateškimi cilji povezljivosti, ki jih ne podpira EU, temveč jih podpirajo vlade¹². Te strateške infrastrukture, ki so jih uvedle vse večje vesoljske sile, poudarjajo vse večjo svetovno potrebo po vladnih storitvah za zagotovitev odporne povezljivosti, s katerimi bi ne le podprli svoje varnostne operacije, temveč tudi povezali kritične infrastrukture, upravljali krize ter podprli mejni in pomorski nadzor.

EU do danes v nizkozemeljski ali srednjezemeljski tirnici nima operativnih sredstev ali sredstev v nastajanju, ki bi lahko izpolnjevala naraščajoče potrebe vladnih uporabnikov. Obstoječe odrejene zmogljivosti satelitskih komunikacij, ki zagotavljajo vladne storitve na

⁷ [PwC \(2016\) „Satelitska komunikacija kot podpora varnostnim politikam in infrastrukturam EU“.](#)

⁸ Zlasti evropsko omrežje za časovni načrt satelitskih telekomunikacij za vladne uporabnike, ki zahtevajo varne, interoperabilne, inovativne in standardizirane storitve ([ENTRUSTED](#)), raziskovalni projekt, ki se financira v okviru programa za raziskave in inovacije EU Obzorje 2020, ter študija „Cilji za sistem varne vesoljske povezljivosti“ (DEFIS/2020/OP/008).

⁹ Latenca: čas zakasnitve, merjen v milisekundah (ms), ki nastane v povratnem prenosu podatkov do satelita.

¹⁰ [Deklaracija o evropski infrastrukturi za kvantno komunikacijo \(EuroQCI\).](#)

¹¹ [Poročilo o strateškem predvidevanju za leto 2021_sl.pdf \(europa.eu\).](#)

¹² Primer tega sta „Prenosna plast“ Agencije ZDA za razvoj vesolja, ki je konstelacija od 300 do več kot 500 satelitov v nizkozemeljski tirnici, ki sega od 750 km do 1 200 km višine, ter „Sfera“ ruske agencije Roscosmos, ki je konstelacija 640 satelitov v tirnici na višini 870 km.

voljo državam članicam, vse temeljijo na zmanjšanem številu sredstev v geostacionarni tirnici, ki večinoma pokrivajo Evropo. Večina zmogljivosti je namenjena vojaškim misijam in imajo močan nadzor nad upravljanjem (od lastne infrastrukture do strogih javno-zasebnih partnerstev). Ker so hkrati storitve, ki jih zagotavljajo te zmogljivosti vojaških satelitskih komunikacij, prilagojene za izpolnjevanje posebnih vojaških potreb, zlasti v smislu pogostosti, šifriranja, specifičnosti signalov, uporabniških terminalov in ravni tajnosti, jih v večini civilnih vladnih uporab ni mogoče uporabiti.

Tehnološki napredek nizke latence je spodbudil nastanek različnih javno podprtih ali subvencioniranih velikih konstelacij v državah zunaj EU, kot so ZDA, Kitajska in Rusija. Zaradi dramatičnega povečanja teh velikih konstelacij obenem primanjkuje razpoložljivih prijav frekvenc in orbitalnih mest. Ker ima zmogljivost vladnih satelitskih komunikacij hkrati omejeno življenjsko dobo, EU nujno potrebuje vesoljski sistem varne povezljivosti. Program bi obsegal pomanjkljivosti, ki zadevajo pripravljenost in zmogljivost v zvezi s storitvami vladnih satelitskih komunikacij.

Program bi moral hkrati omogočiti komercialne storitve satelitskih komunikacij, ki jih zagotavlja zasebni sektor. Take komercialne storitve bi zlasti omogočile razpoložljivost visokohitrostne širokopasovne in nemotene povezljivosti po vsej Evropi, z odpravo mrtvih območij in povečanjem kohezije med ozemlji držav članic, med drugim podeželskih, perifernih, oddaljenih in izoliranih območij in otokov, poleg tega pa bi omogočile povezljivost med geografskimi območji strateškega interesa zunaj Unije.

V oceni učinka je bilo javno-zasebno partnerstvo ocenjeno kot najprimernejši model izvajanja za zagotovitev uresničevanja ciljev Programa. Omogočilo bi opiranje na obstoječo tehnološko in infrastrukturno podlago EU za satelitske komunikacije ter zagotovitev zanesljivih in inovativnih vladnih storitev. Hkrati bi omogočilo zasebnim partnerjem, da infrastrukturo Programa dopolnijo z dodatnimi zmogljivostmi za ponujanje komercialnih storitev. Tako bi se obenem optimizirali stroški uvajanja in operativni stroški, kar bi bilo doseženo z delitvijo stroškov razvoja in uvajanja na komponentah, skupnih tako vladnim kot komercialnim infrastrukturam, ter operativnih stroškov z visoko ravno vzajemne uporabe zmogljivosti. Spodbudile bi se inovacije zlasti za mala in srednja ter zagonska podjetja, ki uvajajo nove vesoljske tehnologije in aplikacije („novo vesolje“) tako, da omogočajo delitev tveganj v raziskavah in razvoju med javnimi in zasebnimi partnerji.

Vzporedno s tem programom:

- bo v programu Obzorje Evropa dodeljen delež komponent njegovega sklopa 4 dejavnostim za raziskave in inovacije, kar bo omogočilo delitev tveganj v raziskavah in razvoju med javnimi in zasebnimi partnerji, med drugim za tehnologije, ki bi bile lahko razvite v okviru novega vesolja;
- bo v Instrumentu za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI) dodeljen namenski delež dejavnosti Globalna Evropa, ki omogoča delitev tveganj uvajanja in izkoriščanja med javnimi in zasebnimi partnerji, za sistem povezljivosti, ki bo omogočil zagotavljanje najrazličnejših storitev mednarodnim partnerjem;
- bo v Vesoljskem programu Unije dodeljen namenski delež njegove komponente GOVSATCOM za dejavnosti v zvezi z razvojem vozlišča GOVSATCOM, ki bo del zemeljske infrastrukture sistema varne povezljivosti.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlagani Program je skladen z obstoječo vesoljsko politiko EU. Zlasti bi okrepil vesoljsko zmogljivost Unije, ki trenutno zajema sistema EU za satelitsko navigacijo in opazovanje Zemlje, Galileo oziroma Copernicus, ter zmogljivosti za spremljanje razmer v vesolju. Program temelji na komponenti EU GOVSATCOM Vesoljskega programa Unije.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je skladen s številnimi politikami Unije. Z zagotavljanjem vladnih storitev bi se zlasti zagotovila nadaljnja kohezija v skladu z digitalno strategijo in strategijo za kibernetisko varnost Unije, z zagotavljanjem celovitosti in odpornosti evropske infrastrukture, omrežij in komunikacij. Program bi izvajala EU in zagotovil bi zelo visoko raven varnosti, s čimer bi okrepil zmožnost zagotavljanja združenega odziva EU na varnostne grožnje, k čemur sta pozvali **strategija EU za varnostno unijo** ter **globalna strategija EU za zunanjo in varnostno politiko**. S storitvami bi se povezala **strateška območja**, kot sta Arktika in Afrika, v skladu s cilji politik na teh območjih in v **strategiji Global Gateway**.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Predlog temelji na členu 189(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki je pravna podlaga za sprejetje ukrepov Unije v zvezi z evropsko vesoljsko politiko.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Ker je vprašanje poveztivosti po svojem obsegu in naravi svetovno, ga ni mogoče reševati niti na lokalni niti na regionalni ravni.

Program bi dopolnil obstoječe ureditve EU GOVSATCOM v zvezi z združevanjem in skupno uporabo obstoječih vladnih zmogljivosti za satelitske komunikacije. Vendar pa nobena država članica EU nima sama zmogljivosti, da bi izpolnila vse naraščajoče potrebe uporabnikov in s tem povezane stroške.

Rešitev na ravni EU zagotavlja dodano vrednost, saj bi se z ukrepanjem in usklajevanjem na ravni EU preprečila podvojitev prizadevanj na ravni Unije in med državami članicami. Omogočila bi boljše izkoriščanje obstoječih sredstev, večjo varnost in odpornost, zlasti s kvantno kriptografijo, boljšo pokritost in zagotavljanje večjega nabora storitev. Koristi bi imela tudi druga tematska področja politik EU in držav članic.

Ukrepanje na ravni EU ustvarja koristi ekonomije obsega. Potrebe posameznih uporabnikov med državami članicami so na splošno heterogene ter glede obsega, zmogljivosti, časovne razporeditve in lokacije pogosto nepredvidljive. Skupni imenovalec vseh primerov uporabe je potreba po prožnosti zaradi pogosto nepredvidljive in spremenljive potrebe po zmogljivosti za satelitske komunikacije. Za doseg tako prožnega dostopa do zmogljivosti so potrebne velike naložbe.

- **Sorazmernost**

Predlog ne uvaja novih ukrepov poleg tistih, ki so potrebni za doseg glavnega cilja tega programa. Predlog zlasti opredeljuje minimalne zahteve za vzpostavitev evropskega sistema varne poveztivosti in za zagotavljanje ustreznih storitev vladnih satelitskih komunikacij. V tej zvezi bo zmogljivost sistema zasnovana tako, da bo med drugim dopolnjevala obstoječe zmogljivosti držav članic za satelitsko komunikacijo in pokrivala načrtovane potrebe po dodatni zmogljivosti. Predlog ne uvaja omejitev glede sposobnosti vladnih akterjev držav članic, da izberejo tiste zmogljivosti, za uporabo katerih se odločijo.

Predlog naj bi predvidoma imel pozitiven učinek prelivanja na vesoljski sektor Unije, tudi na novo vesolje. Hkrati bodo državljani imeli koristi od izboljšane operativne uspešnosti v civilni zaščiti.

Obenem je proračun, dodeljen Programu, ustrezen za doseg ciljev in ne presega tega, kar je potrebno. Sredstva, potrebna za izvajanje vesoljskega programa, so bila določena na podlagi številnih skrbnih analiz in ocen, ki so bile opravljene v okviru ocene učinka in so opisane v nadaljevanju.

- **Izbira instrumenta**

Najprimernejši instrument je uredba Evropskega parlamenta in Sveta. Zagotavlja enotnost in neposredno uporabo, ki je potrebna za učinkovito izvajanje Programa, hkrati pa slednjemu daje potrebno prepoznavnost in mu zagotavlja finančne vire, ki jih potrebuje za svoje izvajanje.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene in preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

N. r.

- **Posvetovanja z deležniki**

Program je podprt z vložki iz sestankov strokovnih skupin, javnih posvetovanj in delavnic, na katerih so bila zbrana stališča vseh ustreznih deležnikov (držav članic in industrije), natančneje naslednjih:

- Od leta 2016 so potekali številni sestanki strokovnih skupin z državami članicami v okviru pobude EU GOVSATCOM, na katerih so potekale razprave o potrebah po vladnih satelitskih komunikacijah, vzpostavitvi združevanja in skupne uporabe, vidikih izvajanja in napredku pri izvajanju trenutnega Programa.
- V letu 2021 so potekali številni dvostranski sestanki z državami članicami, da bi se evidentirale njihove specifične potrebe po vladnih satelitskih komunikacijah in morebitni pomisleki v zvezi s Programom. Večina držav članic je navedla, da vsekakor podpirajo Program in njegove skupne cilje.
- V maju in novembru 2021 je Komisija organizirala dve delavnici z državami članicami na temo „Varna povezljivost – Trenutno stanje“. Na teh delavnicah je bil predstavljen napredek pri tehničnih študijah o varni povezljivosti skupaj z možnimi modeli za izkoriščanje sistema. Države članice so lahko na delavnicah aktivno posredovale ter dajale vprašanja in pripombe, ki so bili upoštevani pri oblikovanju tega predloga.
- Komisija je junija 2021 organizirala „Delavnico o varni povezljivosti za evropski ekosistem novega vesolja“. 458 sodelujočih, med njimi 196 malih in srednjih ter zagonskih podjetij, je razpravljalo o inovativnih idejah za program varne povezljivosti in o morebitni vlogi novega vesolja.
- V okviru povratnih informacij javnosti k začetni oceni učinka je Komisija prejela povratne informacije od 13 deležnikov, ki predstavljajo stališča skupine redko poseljenih ozemelj EU (1), zasebnih podjetij (8), poslovnih združenj (2), nevladne organizacije (1) in zasebnega državljana (1). Industrija je izrazila podporo Programu, predvsem pa pristopu javno-zasebnega partnerstva.

Države članice se na splošno strinjajo, da je treba ukrepati. Številne države članice so poudarile, da bi zgolj nacionalne zmogljivosti morda lahko zadostile kratkoročnim potrebam, dolgoročno pa ne bodo zadoščale. Nekatere od vrzeli (npr. na Arktiki) so že dokumentirane. Hkrati so številne države članice potrdile, da so njihove vladne potrebe po zagotovljenem dostopu do varnih satelitskih komunikacij vse večje.

Države članice so tudi poudarile potrebo po vključitvi novega vesolja, saj so zagonska podjetja dokazala, da so tehnološko napredna in željna prispevati z inovativnimi rešitvami.

Predstavniki vesoljske industrije EU so v fazi krepitve znanja potrdili, da ni načrtov, po katerih bi zasebna podjetja EU sama vzpostavila konstelacijo satelitske komunikacije za izpolnitev naraščajočih in vse večjih vladnih potreb po nizki latenci. Pozdravili pa so priložnost za partnersko povezovanje z EU pri razvoju takega sistema.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Predlog je podprt z zbranimi podatki in ugotovitvami študije „Cilji za sistem varne vesoljske povezljivosti“¹³.

Komisija je poleg tega najela neodvisnega svetovalca, da bi podprl analizo posrednih koristi Programa z zagotovitvijo ustrezne ekonometrične podpore in analize.

Nazadnje so bili od držav članic in ustreznih deležnikov iz industrije zbrani kvantitativni in kvalitativni podatki v podporo temu predlogu. V predlogu je upoštevano tudi delo Komisije na komponenti GOVSATCOM Vesoljskega programa EU in pobudi EuroQCI ter na raziskovalnih dejavnostih v okviru projekta ENTRUSTED¹⁴.

- **Ocena učinka**

Komisija je v skladu s svojo politiko „boljšega pravnega urejanja“ izvedla oceno učinka v zvezi z vzpostavitvijo Programa.

Težave, ki so bile analizirane v oceni učinka in so hkrati omenjene zgoraj, so pripeljale do oblikovanja treh specifičnih ciljev politike:

- omogočiti zagotavljanje varne satelitske komunikacije za naraščajoče potrebe javnosti;
- povečati odpornost držav članic in operacij EU z zagotovljenim dostopom do varne satelitske komunikacije;
- zagotoviti, da vladne komunikacijske potrebe niso kritično odvisne od infrastrukture zunaj EU.

Za zapolnitev vrzeli v zmogljivosti za zagotavljanje varnih vladnih storitev so bile proučene naslednje možnosti politike za doseg ciljev na najbolj uspešen in učinkovit način:

V „osnovnem scenariju“ ne bi bili sprejeti nobeni ukrepi EU razen tistih, ki se trenutno izvajajo prek komponente EU GOVSATCOM. Osnovni scenarij pomeni nadaljevanje 1. faze EU GOVSATCOM, ki je omejena na trenutno združevanje in skupno rabo sistemov za satelitsko komunikacijo v lasti držav članic in zasebni lasti. V takem scenariju bi se posamezne države članice ali podjetja EU lahko odločili razviti nove storitve satelitske

¹³ [DEFIS/OP/2020/008](#).

¹⁴ Evropsko omrežje za časovni načrt satelitskih telekomunikacij za vladne uporabnike, ki zahtevajo varne, interoperabilne, inovativne in standardizirane storitve (ENTRUSTED) [ENTRUSTED](#), je raziskovalni projekt, ki se financira v okviru programa za raziskave in inovacije EU Obzorje 2020.

komunikacije, del njihove zmogljivosti pa bi bilo mogoče prodati fondu EU GOVSATCOM. Za prehod na 2. fazo EU GOVSATCOM po prvotno načrtovani časovnici bi bili v vsakem primeru potrebni zakonodajni akt, dodaten proračun in razpoložljive prijave frekvenc.

V oceni je bilo tudi upoštevano, ali bi EU lahko kupila varne akreditirane storitve od uveljavljenih rešitev iz javnega ali zasebnega sektorja, trenutno omejene na tuje ponudnike na trgu (3. možnost – konstelacija zunaj EU). Čeprav je trg satelitskih komunikacij v EU že dobro razvit, trenutno ni ponudnikov iz EU, ki bi lahko izpolnjevali vse večje in vse bolj naraščajoče vladne potrebe. Vendar nakup storitev od zasebnih virov zunaj EU z vidika varnosti in odprte strateške avtonomije ni prednostna možnost, ker države članice in institucije EU za vladne potrebe zahtevajo zagotovljen neomejen dostop, da se zagotovijo storitve povezljivosti brez pridobivanja soglasja tretje stranke. Ta 3. možnost torej ne bi izpolnila specifičnih ciljev.

Zato mora EU ukrepati v smeri zagotovitve zagotavljanja teh storitev bodisi s popolnim financiranjem in nabavo lastnega sistema (1. možnost – popolnoma javna oblika) ali z vključitvijo zasebnih sredstev (2. možnost – v obliki koncesijske pogodbe s pravicami komercialne rabe). S 1. in 2. možnostjo bi bili specifični cilji izpolnjeni v enaki meri, vendar je 2. možnost prednostna glede gospodarskih koristi, ki jih lahko ustvari.

Skupne gospodarske koristi 1. in 2. možnosti so povezane z uvajanjem nove infrastrukture, ki bi zagotovila bruto dodano vrednost (BDV) v višini 17–24 milijard EUR in dodatna delovna mesta v vesoljski industriji EU. Naložbe v infrastrukturo navzgor v verigi vesoljskih dejavnosti naj bi po ocenah ustvarile šestkratni učinek v sektorjih navzdol v verigi dejavnosti¹⁵. Sektorji navzdol v verigi dejavnosti ustvarjajo učinke prelivanja z uporabo storitev, tehnologij in podatkov, ki jih zagotavlja vesoljski sektor, za povečanje njihovega poslovanja. Njihova BDV naj bi bila po ocenah 10–19 milijard EUR.

Dodatna priložnost, ki jo ponuja 2. možnost in po kateri lahko zasebni sektor dodatno vlaga v razvoj komercialnih storitev, bi morala ustvariti več gospodarskih koristi za sektor navzdol v verigi dejavnosti, saj lahko obravnava znatne priložnosti komercialnega trga. Če bi se zasebni partnerji odločili razviti dodatno infrastrukturo za komercialne storitve, bi se s tem lahko ustvarila dodatna BDV in še več delovnih mest v vesoljski industriji EU v sektorjih tako navzgor v verigi dejavnosti kot navzdol v njej.

Kar zadeva socialni učinek, se z vladnimi satelitskimi komunikacijami krepi odpornost infrastrukture EU in javnih storitev, kar njihovi operativni uspešnosti daje tudi socialni pečat. Dodana vrednost sposobnosti za komuniciranje v primerih izrednih razmer in nesreč je izjemno visoka za državljane in tudi za odgovorne za lokacije kritične infrastrukture. Tudi tu bi se z dodatnimi naložbami v komercialne infrastrukture še povečal socialni učinek.

Kar zadeva okoljski učinek Programa, bi v okviru 2. možnosti, ki pomeni razvoj dodatne infrastrukture, proizvodnja in lansiranje sistema imela okoljski učinek. Vendar v primerjavi z drugimi industrijami proizvodnja vesoljskih plovil ne proizvaja znatnih emisij toplogrednih plinov. Hkrati bi bil razvoj skladen z mednarodnimi standardi o varstvu vesoljskega okolja (npr. smernice za zmanjšanje vesoljskih odpadkov Odbora ZN za miroljubno rabo vesolja (COPUOS) in medagencijskega koordinacijskega odbora o vesoljskih odpadkih (IADC)¹⁶) ter obstoječo nacionalno zakonodajo¹⁷. Hkrati naj bi Program predvidoma pozitivno prispeval k okolju podobno kot programa Galileo in Copernicus, v katerih so okoljske koristi iz uporabe

¹⁵ [Svet EU: EU v vesolju.](#)

¹⁶ [IADC.](#)

¹⁷ [Standardi za zmanjšanje vesoljskih odpadkov, ki so jih sprejele države in mednarodne organizacije.](#)

komponent po ocenah približno dvakrat višje od ustvarjenega okoljskega odtisa. Med okoljskimi koristmi so na primer storitve satelitske komunikacije za pomorski nadzor, ki podpirajo okoljsko spremljanje za odkrivanje onesnaževanja in odzivanje nanj, ter zmožnost zagotavljanja nemotene komunikacijske zmožljivosti ob morebitnih motnjah infrastrukture, zlasti zaradi poplav, orkanov ali drugih skrajnih vremenskih pojavov kot posledica podnebnih sprememb.

Nazadnje ima 2. možnost dodatne prednosti, saj:

- izboljšuje zagotavljanje vladnih storitev (nizka latenca, odpornost, varnost, zagotovljen dostop, avtonomna uporaba);
- omogoča zagotavljanje dodatnih komercialnih storitev (gospodarska rast, socialne koristi);
- optimizira stroške, ki v proračunu Unije nastanejo zaradi:
 - razvoja in uvajanja zaradi ekonomij obsega,
 - operacij z vzajemno uporabo zmožljivosti;
- spodbuja uvajanje inovativnih tehnologij, zlasti z vključitvijo novega vesolja (z delitvijo tehnoloških tveganj med javnim in zasebnim sektorjem).

Kar zadeva stroške, so ti pri zmožljivosti satelitske komunikacije, ki naj bi služila vladnemu povpraševanju, ocenjeni na okoli 6 milijard EUR, povezani pa so z uvajanjem infrastrukture, potrebne za zagotavljanje vladnih storitev. V okviru 2. možnosti so stroški porazdeljeni med prispevek iz proračuna Unije, prispevek držav članic in prispevek zasebnega sektorja.

Osnutek ocene učinka je bil 11. oktobra 2021 predložen odboru za regulativni nadzor. Potem ko je odbor o prvem osnutku poročila o oceni učinka podal negativno mnenje, je 21. decembra 2021 prejel revidiran osnutek ocene učinka za drugo mnenje. Čeprav je odbor ugotovil, da so bile po njegovih prvotnih pripombah opravljene izboljšave, je kljub temu 12. januarja 2022 ponovno podal negativno mnenje, saj je ocena učinka še vedno vsebovala znatne pomanjkljivosti v zvezi z (1) analitično skladnostjo med opredelitvijo težave, cilji, možnostmi, merili za primerjavo možnosti in opredelitvijo prihodnjih kazalnikov spremljanja; (2) nepojasnjeno izbiro možnosti politik glede tehničnih rešitev; (3) odsotnostjo časovnice in opredelitvijo virov financiranja; (4) jasnostjo metodoloških predpostavk in veljavnosti citiranih sekundarnih podatkov ter (5) nepojasnjeno združljivostjo Programa s cilji podnebne zakonodaje.

Da bi torej naslovila pripombe v drugem negativnem mnenju odbora, je ocena učinka dopolnjena z dodatkom, ki zagotavlja dodatna pojasnila in nekatere dokaze o področjih, pri katerih je odbor v svojem mnenju zagotovil konkretne predloge za izboljšave.

Delovne metode Evropske komisije omogočajo podpredsedniku za medinstitucionalne odnose in predvidevanja, da odobri nadaljevanje pobude, o kateri je odbor za regulativni nadzor podal drugo negativno mnenje. Pomembno je še poudariti, da gre pri mnenjih odbora za regulativni nadzor za oceno kakovosti ocene učinka in ne za oceno povezanega zakonodajnega predloga.

Zaradi političnega pomena Programa, nujnosti ukrepanja ter ker dodatna pojasnila in dokazi zadovoljivo obravnavajo ugotovljene pomanjkljivosti in predlagane zahteve odbora za regulativni nadzor, je Komisija – tudi glede na soglasje podpredsednika za medinstitucionalne odnose in predvidevanja – ocenila, da je primerno nadaljevati izvajanje Programa.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

N. r.

- **Temeljne pravice**

Program je skladen z Listino o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina). Ustvarja skupno orodje v obliki varne satelitske komunikacije, ki je na voljo vladam držav članic in akterjem EU. S krepitvijo operativne učinkovitosti varnostnih akterjev lahko Program prispeva k zaščiti in krepitvi pravic državljanov do varnosti (člen 6 Listine) ter k diplomatski ali konzularni zaščiti med bivanjem v tretji državi (člen 46 Listine). Program lahko tudi spodbudi boljšo zaščito osebnih podatkov (člen 8 Listine), ker se bo z okrepljeno varnostjo satelitske komunikacije izboljšala raven informacijske varnosti zlasti pred prisluškovanjem ali potvarjanjem s strani tretjih strani.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Prispevek Unije od leta 2021 do leta 2027 je 2 400 milijonov EUR po trenutnih cenah, od katerih bo 1 600 milijonov EUR izvedenih med letoma 2023–2027 v okviru novega programa Unije za varno povezljivost, 800 milijonov EUR pa v okviru treh drugih programov: 430 milijonov EUR v okviru programa Obzorje Evropa, 200 milijonov v okviru Vesoljskega programa Unije, 150 milijonov EUR pa v okviru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI).

Podrobna proračunska in finančna struktura predloga glede na proračun Unije je predstavljena v računovodskem izkazu, ki je priložen temu predlogu, in bo pokrita iz razpoložljivih virov večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

1 600 milijonov je dodeljenih Programu Unije za varno povezljivost, kar se dosega z zmanjšanjem 260 milijonov EUR od Vesoljskega programa Unije, 150 milijonov EUR od „rezerve za nastajajoče izzive in prednostne naloge“ Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI), 400 milijonov EUR od Evropskega obrambnega sklada, 400 milijonov v okviru programa za digitalno Evropo in 200 milijonov EUR v okviru digitalnega sklopa Instrumenta za povezovanje Evrope, 50 milijonov EUR iz nerazporejene razlike postavke 1 in 100 milijonov EUR iz nerazporejene razlike postavke 5 večletnega finančnega okvira.

Komisija predlaga, da se zmanjšanja finančnih sredstev evropskega vesoljskega programa, Instrumenta za povezovanje Evrope, Evropskega obrambnega sklada, programa Digitalna Evropa in Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje upravljajo v okviru 15-odstotne razlike, določene v točki 18 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev.

Člen 14 predloga določa, da se Program izvaja v okviru neposrednega upravljanja v skladu s finančno uredbo ali v okviru posrednega upravljanja z organi iz člena 62(1), prvi pododstavek, točka (c), finančne uredbe.

Ocenjeni stroški Programa so rezultat obsežnih analiz, podprtih z izkušnjami, ki jih je Komisija pridobila pri upravljanju Vesoljskega programa EU ter pri pripravljalnih študijah in posvetovanjih z deležniki. Ocenjene zahteve po človeških virih, kot so navedene v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki je priložena tej uredbi, odražajo nujno potrebo po kontinuiteti strokovnega znanja.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvajanje ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Člen 6(1) predloga določa, da se Program izvaja prek pogodb, med drugim vključno s koncesijskimi pogodbami, kot so opredeljene v členu 2(14) Finančne uredbe, ali mešanimi pogodbami.

Program bo ocenjen tri leta po začetku veljavnosti Uredbe, nato pa vsaka štiri leta. Pri oceni Programa bodo v skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje ocenjeni uspešnost, učinkovitost, skladnost in dodana vrednost EU Programa. V skladu s členom 37 predloga bo poudarek zlasti na izvajanju storitev, ki se zagotavljajo s Programom, in razvijanju potreb uporabnikov. Hkrati bo opravljena ocena kritičnih komponent in zrelosti dobavne verige EU za zagotovitev, da vladne potrebe po komunikacijah niso kritično odvisne od infrastrukture zunaj EU. Ocene bodo skupaj s Komisijo izvajale institucije EU in agencije za končne uporabnike, koncesionar in Agencija Evropske unije za vesoljski program.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

N. r.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlog vsebuje 11 poglavij. Strukturiran je na naslednji način:

Poglavje I vsebuje splošne določbe, ki določajo vsebino predloga, to je vzpostavitev komunikacijskega sistema Unije za varno poveztljivost za obdobje 2021–2027 večletnega finančnega okvira Unije. V tem poglavju so opredeljeni tako splošni kot specifični cilji Programa ter njegov obseg. Obenem je v poglavju opredeljena infrastruktura Programa. Nazadnje poglavje vsebuje določbo, ki določa, da Program podpira inovativni in konkurenčni vesoljski sektor Unije ter spodbuja ekosistem novega vesolja v Uniji, vključno z udeležbo malih in srednjih ter zagonskih podjetij in inovatorjev iz vseh držav članic Unije.

Poglavje II določa in opredeljuje storitve, ki se zagotavljajo s Programom. Hkrati poglavje določa pravila za določanje vladnih storitev ter opredeljuje udeležence in uporabnike vladnih storitev.

Poglavje III določa mehanizme financiranja Programa. V njem so opredeljeni tokovi financiranja in določena finančna sredstva za prispevek iz proračuna Unije.

V poglavju IV so določena pravila za izvajanje Programa, ki se bodo izvajala s pogodbami, sklenjenimi med Komisijo in izvajalcem. Taka pogodba se dodeli v skladu z načeli javnega naročanja iz člena 17 in ustreznimi določbami finančne uredbe, po obliki pa je lahko koncesijska ali mešana pogodba. Če bi se sklenitev koncesijske ali mešane pogodbe izkazala za neizvedljivo, ima Komisija v skladu z odstavkom 3 pooblastilo, da izvaja Program na podlagi dobavne pogodbe/pogodbe o storitvah ali pogodbe za naročilo gradenj. Poglavje določa tudi pravila o upravljanju lastništva in uporabi sredstev, ki so del te infrastrukture.

Poglavje V se nanaša na upravljanje Programa. Podrobno opisuje vlogo štirih glavnih akterjev v tem programu, in sicer Komisije, Agencije Evropske unije za vesoljski program, držav članic in Evropske vesoljske agencije, ter odnose med temi različnimi akterji.

Poglavje VI obravnava varnost, ki je zlasti pomembna glede na strateško naravo Programa ter povezave med vesoljem in varnostjo. Z uvedbo učinkovitih ureditev upravljanja, ki večinoma temeljijo na izkušnjah držav članic in izkušnjah, ki jih je Komisija pridobila v zadnjih letih, je treba doseči in ohraniti visoko raven varnosti. Poleg tega mora vesoljski program, tako kot

vsak program s strateško razsežnostjo, v skladu z ustreznimi standardi v zvezi s tem opraviti neodvisno varnostno akreditacijo.

Poglavje VII določa pravila za sodelovanje tretjih držav in mednarodnih organizacij v Programu ter za dostop tretjih držav in mednarodnih organizacij do vladnih storitev Programa.

Poglavji VIII in IX vsebujeta določbe za načrtovanje in ocenjevanje Programa oziroma za prenos pooblastil in izvedbene ukrepe.

2022/0039 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost za obdobje 2023–2027

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 189(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Vladni akterji Unije vse bolj povprašujejo po varnih in zanesljivih storitvah satelitske komunikacije, zlasti ker so te edina uresničljiva možnost v okoliščinah, kjer zemeljskih komunikacijskih storitev ni ali pa so te motene ali nezanesljive. Cenovno dostopen in stroškovno učinkovit dostop do satelitskih komunikacij je tudi nepogrešljiv v oddaljenih regijah, na odprtem morju in v zračnem prostoru. Kjer na primer pomanjkanje komunikacije z veliko pasovno širino trenutno omejuje zmožnost za polno izkoriščanje novih senzorjev in platform, ki opazujejo 71 % oceanskih površin našega planeta, satelitske komunikacije zagotavljajo dolgoročno nemoten dostop po vsem svetu.
- (2) Evropski svet je v svojih sklepih z zasedanja 19. in 20. decembra 2013 izrazil zadovoljstvo s pripravami na področju satelitskih komunikacij za naslednjo generacijo vladnih satelitskih komunikacij v tesnem sodelovanju med državami članicami, Komisijo in Evropsko vesoljsko agencijo (ESA). Vladne satelitske komunikacije so bile prav tako opredeljene kot eden od elementov globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije iz junija 2016. Vladne satelitske komunikacije bi morale prispevati k odzivu EU na hibridne grožnje in podpirati pomorsko varnostno strategijo EU ter politiko Unije za Arktiko.
- (3) Politični in varnostni odbor Sveta je 22. marca 2017 podprl potrebe civilno-vojaškega uporabnika po vladnih satelitskih komunikacijah na visoki ravni¹⁸, ki jih je pripravila ESZD glede na zahteve vojaškega uporabnika, ki jih je ugotovila Evropska obrambna agencija v svojih skupnih ciljih glede osebja, sprejetih leta 2014, potrebe civilnega

¹⁸ CSDP/PSDC 152, CFSP/PESC 274, COPS 103.

uporabnika, ki jih je zbrala Komisija, pa so bile združene, iz česar so nastale potrebe civilno-vojaškega uporabnika po vladnih satelitskih komunikacijah na visoki ravni.

- (4) EU je 28. aprila 2021 sprejela komponento GOVSATCOM Uredbe (EU) 2021/696 za zagotovitev dolgoročne razpoložljivosti zanesljivih, varnih in stroškovno učinkovitih satelitskih komunikacijskih storitev za uporabnike GOVSATCOM. Uredba (EU) 2021/696 predvideva, da se bo v prvi fazi komponente GOVSATCOM, ki bo trajala približno do leta 2025, uporabljala obstoječa zmogljivost. V tem povezavi mora Komisija zmogljivosti GOVSATCOM priskrbeti od držav članic z nacionalnimi sistemi in vesoljskimi zmogljivostmi ter od komercialnih ponudnikov satelitskih komunikacij ali storitev, pri čemer mora upoštevati bistvene varnostne interese Unije. V tej prvi fazi bi se storitve GOVSATCOM uvajale postopoma. Pristop temelji tudi na predpostavki, da če se v prvi fazi pri podrobni analizi prihodnje ponudbe in povpraševanja ugotovi, da ta pristop ne zadostuje za pokrivanje naraščajočega povpraševanja, bo potreben prehod na drugo fazo in razvoj dodatne prilagojene vesoljske infrastrukture ali zmogljivosti prek sodelovanja z zasebnim sektorjem, na primer s satelitskimi operaterji v Uniji.
- (5) Zdaj je že jasno, da trenutna sredstva Unije za satelitsko komunikacijo ne morejo izpolnjevati novih potreb vladnih uporabnikov, ki vse bolj prehajajo na rešitve z visoko varnostjo, nizko latenco in svetovno pokritostjo. Nedavni tehnični napredek je sicer omogočil pojav komunikacijskih konstelacij v negeostacionarni tirnici (NGSO), ki postopno ponujajo storitve povezljivosti z visoko hitrostjo in nizko latenco. Še je priložnost za obravnavo naraščajočih potreb vladnih uporabnikov z razvojem in uvedbo dodatne infrastrukture, saj so prijave frekvenc, potrebne za zagotavljanje zahtevanih storitev, trenutno na voljo znotraj Evropske unije. Če te prijave ne bodo izkoriščene, bodo zastarele in bodo dodeljene drugim akterjem. Ker so frekvence vse redkejši vir, EU morda ne bo več imela te priložnosti.
- (6) Evropski svet je v sklepih z dne 21.–22. marca 2019 poudaril, da mora Unija iti korak dlje pri razvoju konkurenčnega, varnega, vključujočega in etičnega digitalnega gospodarstva s povezljivostjo najvišje kakovosti.
- (7) Akcijski načrt Komisije o sinergijah med civilno, obrambno in vesoljsko industrijo z dne 22. februarja 2021 kot svoj cilj navaja, da bo „vsem v Evropi [...] omogočil dostop do povezljivosti visoke hitrosti in zagotovil odporen sistem povezljivosti, ki bo Evropi omogočal, da ostane povezana, ne glede na to, kaj se zgodi“.¹⁹
- (8) Unija bi morala zagotoviti zagotavljanje odpornih, globalnih, zagotovljenih in prožnih rešitev satelitske komunikacije za naraščajoče vladne potrebe, ki temeljijo na tehnološki in industrijski podlagi EU, da bi tako povečala odpornost delovanja institucij Unije in držav članic z zagotovljenim in nemotenim dostopom do satelitske komunikacije.
- (9) Satelitske komunikacije lahko povečajo splošno odpornost komunikacijskih omrežij. Edina uresničljiva možnost v primerih, kjer zemeljskih sistemov ni oziroma so ti moteni ali nezanesljivi, je vesoljski komunikacijski sistem. Tak sistem lahko na primer zagotovi sredstva za digitalno komunikacijo na območjih, kjer prizemnih omrežij ni, med drugim prek oceanov in med leti, ter na oddaljenih območjih ali kjer so bila lokalna omrežja uničena zaradi naravnih nesreč ali pa jim v kriznih okoliščinah ni mogoče zaupati.

¹⁹ COM(2021) 70 final.

- (10) Zato je pomembno vzpostaviti nov Program Unije za varno povezljivost (v nadaljnjem besedilu: Program), da se omogoči infrastruktura Unije za satelitsko komunikacijo, ki bi morala temeljiti na komponenti GOVSATCOM Vesoljskega programa Unije in bi hkrati morala izkoristiti dodatne nacionalne in evropske zmogljivosti, ki so na voljo v času izvajanja ukrepa, ter dalje razvijati pobudo evropske infrastrukture za kvantno komunikacijo (EuroQCI).
- (11) Program bi moral zagotoviti zagotavljanje vladnih storitev in omogočiti zagotavljanje komercialnih storitev prek namenske vladne in komercialne infrastrukture. Zato bi moral Program zajemati ukrepe za razvoj in potrjevanje ukrepov za izgradnjo prvotne vesoljske in zemeljske infrastrukture ter za izstrelitev prvotne vesoljske infrastrukture. Program bi moral nato spodbuditi dejavnosti uvajanja, katerih cilj je dokončati tako vesoljsko kot zemeljsko infrastrukturo, ki sta potrebni za zagotavljanje vladnih storitev. Dejavnosti izkoriščanja bi morale med drugim vključevati zagotavljanje vladnih storitev, delovanje, vzdrževanje in stalno izboljševanje infrastrukture, ko bo ta uvedena, ter razvoj prihodnjih generacij vladnih storitev. Dejavnosti izkoriščanja bi se morale začeti čim prej z zagotavljanjem prvotnega sklopa storitev, načrtovanih do leta 2024, da bi se čim prej izpolnile naraščajoče potrebe vladnih uporabnikov.
- (12) Od junija 2019 so države članice podpisale Deklaracijo o evropski infrastrukturi za kvantno komunikacijo (EuroQCI), s katero se dogovorile, da si bodo z medsebojnim sodelovanjem, Komisijo in s podporo agencije ESA prizadevale za razvoj infrastrukture za kvantno komunikacije, ki bo pokrivala celotno EU. Skladno s to deklaracijo je cilj pobude EuroQCI uvesti uradno potrjeno, varno, celovito infrastrukturo za kvantno komunikacijo, ki bo omogočala ultravaren prenos in shranjevanje informacij in podatkov ter povezovanje kritičnih sredstev za javno komunikacijo po vsej Uniji. V ta namen bi bilo treba vzpostaviti medsebojno povezani vesoljsko in prizemno infrastrukturo, da se omogoči ustvarjanje in porazdelitev kriptografskih ključev, temelječih na teoriji kvantnih informacij. Program bo prispeval k izpolnitvi ciljev iz Deklaracije o EuroQCI z razvojem vesoljske infrastrukture EuroQCI, vključene v vesoljsko in zemeljsko infrastrukturo Programa. Vesoljsko infrastrukturo EuroQCI bi bilo treba v Programu razvijati v dveh glavnih fazah, tj. v predhodni fazi potrjevanja in v fazi polnega uvajanja, v kateri bi bila potrebna polna združitev s Programom, vključno z ustreznimi rešitvami za medsatelitsko povezljivost ter prenos podatkov med sateliti in Zemljo. Program bi moral pobudo EuroQCI vključiti v svojo vladno infrastrukturo, saj bo zagotavljala kriptografske sisteme, ki bodo odporni na izzive prihodnosti in ponujajo do zdaj najvišje ravni varne komunikacije s preprečevanjem prihodnjih napadov s kvantnim računalništvom.
- (13) Da bi optimizirali razpoložljive satelitske komunikacijske vire, zagotovili dostop v nepredvidljivih razmerah, kot so naravne nesreče, ter zagotovili operativno učinkovitost in omogočili kratek čas obdelave zahteve, je potreben zemeljski segment. Moral bi biti zasnovan na podlagi operativnih in varnostnih zahtev.
- (14) Da bi razširili zmogljivosti Unije za satelitsko komunikacijo, bi morala infrastruktura Programa vključevati infrastrukturo, razvito za namene komponente GOVSATCOM Vesoljskega programa Unije. Zlasti zemeljska infrastruktura Programa bi morala zajemati vozlišča GOVSATCOM in druga sredstva zemeljskega segmenta.

- (15) Storitve, ki jih omogoča Program, bi morale povezovati strateška območja, kot sta Arktika in Afrika, ter prispevati h geopolitični odpornosti s ponujanjem dodatne poveztljivosti v skladu s cilji politike na teh območjih in strategijo Global Gateway²⁰.
- (16) Primerno je, da so sateliti, zgrajeni za namene Programa, opremljeni s koristnim tovorom, ki omogoča povečanje zmogljivosti in storitev komponente Vesoljskega programa Unije, kar omogoča razvoj dodatnih misij pod pogoji iz Uredbe (EU) 2021/696. Ponudil bi lahko alternativne storitve določanja položaja, navigacije in napovedovanja časa, ki dopolnjujejo sistem Galileo, zagotavljajo oddajanje sporočil EGNOS/SBAS z nižjo latenco, zagotavljajo vesoljske senzorje za nadzor vesolja ter podpirajo krepitev trenutnih zmogljivosti programa Copernicus zlasti za nujne storitve in storitve civilne zaštite.
- (17) Za varnost Unije in njenih držav članic ter za zagotovitev varnosti in celovitosti vladnih storitev je nujno, da se, kjer je to mogoče, vesoljska sredstva Programa izstrelijo z ozemlja držav članic. Hkrati lahko mikro nosilne rakete zagotovijo dodatno prožnost za omogočanje hitrega uvajanja vesoljskih sredstev.
- (18) Pomembno je, da so vsa opredmetena in neopredmetena sredstva v zvezi z vladno infrastrukturo v lasti Unije, ob spoštovanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, tudi njenega člena 17. Kljub lastništvu teh sredstev bi Unija morala imeti možnost, da v skladu s to uredbo in kadar se na podlagi ocene posameznega primera zdi ustrezno, taka sredstva da na voljo tretjim stranem ali jih odpiše.
- (19) Program bi moral zagotavljati storitve, namenjene izpolnjevanju potreb vladnih uporabnikov. V potrebah civilno-vojaškega uporabnika po vladnih satelitskih komunikacijah na visoki ravni²¹, ki jih je Varnostni odbor Sveta podprl marca 2017, so opredeljeni trije stebri primerov uporabe vladnih storitev: nadzor, obvladovanje kriznih razmer ter povezovanje in zaštita ključnih infrastruktur.
- (20) Operativne zahteve za vladne storitve bi morale temeljiti na analizi primerov uporabe. Na podlagi teh operativnih zahtev bi bilo treba v kombinaciji z varnostnimi zahtevami in naraščajočim povpraševanjem po vladnih storitvah oblikovati portfelj vladnih storitev. Portfelj storitev bi moral služiti kot referenca, ki se uporablja za vladne storitve. V portfelju vladnih storitev bi bilo treba upoštevati portfelj storitev GOVSATCOM, vzpostavljen v okviru Uredbe (EU) 2021/696. Da bi se ohranila najboljša možna usklajenost med povpraševanjem in zagotovljenimi storitvami, bi bilo treba imeti možnost portfelj za vladne storitve redno posodablja.
- (21) Satelitske komunikacije niso neizčrpen vir, temveč so omejene s satelitsko zmogljivostjo, frekvenco in geografsko pokritostjo. Da bi bil Program stroškovno učinkovit in da bi lahko izkoriščal ekonomije obsega, bi moral optimizirati ujemanje med ponudbo vladnih storitev in povpraševanjem po njih. Ker se tako povpraševanje kot morebitna ponudba sčasoma spreminjata, bi morala Komisija spremljati potrebe za prilagoditev portfelja vladnim storitvam, kadar se to zdi potrebno.
- (22) Program bi moral obenem omogočiti komercialne storitve, ki jih zagotavlja zasebni sektor. Take komercialne storitve bi zlasti lahko prispevale k razpoložljivosti visokohitrostne širokopasovne in nemotene poveztljivosti po vsej Evropi, z odpravo mrtvih komunikacijskih območij in povečanjem kohezije med ozemlji držav članic,

²⁰ JOIN(2021) 30 final.

²¹ ESZD(2017) 359.

med drugim podeželskih, perifernih, oddaljenih in izoliranih območij in otokov, hkrati pa bi omogočile povezljivost med geografskimi območji strateškega interesa.

- (23) Države članice, Svet, Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) ter agencije in organi Unije bi morali imeti možnost udeležbe v Programu, če se odločijo izdajati odobritve uporabnikom vladnih storitev ali zagotavljati zmogljivosti, lokacije ali podporne objekte. Glede na to, da se država članica sama odloči, ali bo izdajala odobritve nacionalnim uporabnikom vladnih storitev, države članice ne morejo biti obvezane, da postanejo udeleženke Programa ali da gostijo infrastrukturo Programa.
- (24) Vsak udeleženec Programa bi moral določiti pristojni organ za varno povezljivost, ki bo nadzoroval, ali uporabniki in drugi nacionalni subjekti, ki so udeleženi v Programu, upoštevajo veljavna pravila in varnostne postopke, kot so določeni v varnostnih zahtevah.
- (25) Ta uredba določa finančna sredstva, ki za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu točke 18 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev²², vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev.
- (26) Cilji Programa so skladni in se dopolnjujejo s tistimi pri ostalih programih Unije, zlasti s programom Obzorje Evropa, določenim z Uredbo (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta²³, programom Digitalna Evropa, ustanovljenim z Uredbo (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta²⁴, Instrumentom za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta²⁵, Instrumentom za povezovanje Evrope, ustanovljenim z Uredbo (EU) 2021/1153 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶ in zlasti z Vesoljskim programom Unije, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta²⁷.
- (27) V programu Obzorje Evropa bo dodeljen delež komponent njegovega sklopa 4 dejavnostim za raziskave in inovacije, povezanim z razvojem in potrjevanjem sistema varne povezljivosti, med drugim za tehnologije, ki bi bile lahko razvite v okviru

²² UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28.

²³ Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL L 170, 12.5.2021, str. 1).

²⁴ Uredba (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa in razveljavitvi Sklepa (EU) 2015/2240 (UL L 166, 11.5.2021, str. 1).

²⁵ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

²⁶ Uredba (EU) 2021/1153 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 (UL L 249, 14.7.2021, str. 38).

²⁷ Uredba (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi Vesoljskega programa Unije in ustanovitvi Agencije Evropske unije za vesoljski program ter razveljavitvi uredb (EU) št. 912/2010, (EU) št. 1285/2013 in (EU) št. 377/2014 ter Sklepa št. 541/2014/EU (UL L 170, 12.5.2021, str. 69).

novega vesolja. V Instrumentu za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI) bo dodeljen namenski delež njegovih sredstev za Globalno Evropo dejavnostim, povezanim z delovanjem sistema ter zagotavljanjem storitev po vsem svetu, ki omogočajo nudenje najrazličnejših storitev mednarodnim partnerjem. V Vesoljskem programu Unije bo dodeljen namenski delež njegove komponente GOVSATCOM za dejavnosti v zvezi z razvojem vozlišča GOVSATCOM, ki bo del zemeljske infrastrukture sistema varne poveztljivosti. Financiranje iz teh programov bi bilo treba izvajati v skladu s pravili teh programov. Ker se ta pravila lahko močno razlikujejo od pravil v okviru te uredbe, bi bilo treba upoštevati potrebo po učinkovitem doseganju predvidenih ciljev politike pri odločanju o financiranju ukrepov tako iz dodeljenih sredstev programa Obzorje Evropa in Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje ter iz Programa Unije za varno poveztljivost.

- (28) Zaradi svojih neločljivih posledic na varnost Unije in njenih držav članic si Program deli načela in cilje z Evropskim obrambnim skladom, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/697 Evropskega parlamenta in Sveta²⁸. Zato bi bilo treba del financiranja iz tega programa zagotoviti za financiranje dejavnosti v okviru tega programa, zlasti ukrepov v zvezi z uvajanjem njegove infrastrukture.
- (29) Za Program se uporablja Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta²⁹ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba). Finančna uredba določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, vključno s pravili o nepovratnih sredstvih, nagradah, javnih naročilih, posrednem upravljanju, finančnih instrumentih, proračunskih jamstvih, finančni pomoči in o povračilu zunanjih strokovnjakov.
- (30) V skladu s členom 191(3) finančne uredbe se iz proračuna Unije isti stroški v nobenih okoliščinah ne krijejo dvakrat.
- (31) Komisija bi morala biti zmožna pri opravljanju nekaterih nalog neregulativne narave, po potrebi in v kolikšni meri je to nujno, za tehnično pomoč obrniti se na nekatere zunanje strani. Drugi subjekti, udeleženi pri javnem upravljanju Programa, bi morali prav tako imeti možnost, da zaprosijo za tako tehnično pomoč pri izvajanju nalog, ki so jim zaupane na podlagi te uredbe.
- (32) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Ta pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, zajemajo tudi splošni režim pogojenosti za zaščito proračuna Unije.

²⁸ Uredba (EU) 2021/697 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi Evropskega obrambnega sklada ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2018/1092 (UL L 170, 12.5.2021, str. 149).

²⁹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- (33) Javna naročila za dejavnosti, financirane iz Programa, ki so oddana v okviru Programa, bi morala biti skladna s pravili Unije. V tem okviru bi morala biti Unija odgovorna tudi za opredelitev ciljev na področju javnih naročil.
- (34) Člen 154 finančne uredbe določa, da se lahko Komisija na podlagi rezultatov predhodne ocene opre na sisteme in postopke oseb ali subjektov, ki jim je zaupano izvrševanje finančnih sredstev Unije. Po potrebi bi bilo treba v ustreznem sporazumu o prispevku opredeliti posebne prilagoditve za te sisteme in postopke („nadzorne ukrepe“) ter ureditve za obstoječe pogodbe.
- (35) Za doseg ciljev Programa je pomembno, da se je mogoče, kadar je to ustrezno, opreti na zmogljivosti, ki jih nudijo javni in zasebni subjekti Unije, dejavni na področju veselja, ter da je mogoče delovati na mednarodni ravni s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami. Zato je treba predvideti možnost, da se uporabijo vsa ustrezna orodja in metode upravljanja, določene v PDEU in finančni uredbi, ter skupni postopki javnega naročanja.
- (36) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta³⁰ ter uredbami Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95³¹, (Euratom, ES) št. 2185/96³² in (EU) 2017/1939³³ se finančni interesi Unije zaščitijo s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo ukrepe v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, odpravljanjem in preiskovanjem nepravilnosti, med drugim goljufij, z izterjavo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi z naložitvijo upravnih sankcij. Zlasti je v skladu z uredbama (Euratom, ES) št. 2185/96 in (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) pooblaščen za izvajanje upravnih preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali kakršnega koli drugega nezakonitega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije. Evropsko javno tožilstvo (EJT) je v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 pooblaščen za preiskovanje in preganjanje kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta³⁴. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, Komisiji, OLAF, Računskemu sodišču in, za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939, EJT podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje strani, vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.
- (37) Da bi se zagotovila zaščita finančnih interesov Unije, bi bilo treba od tretjih držav zahtevati, da odgovornemu odredbodajalcu, uradu OLAF in Računskemu sodišču podelijo potrebne pravice in dostop, da lahko celovito izvajajo svoje pristojnosti.

³⁰ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

³¹ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

³² Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

³³ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

³⁴ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

- (38) Javno-zasebno partnerstvo je najprimernejša shema izvajanja za zagotovitev uresničevanja ciljev Programa. Omogočil bi opiranje na obstoječo tehnološko in infrastrukturno podlago EU za satelitske komunikacije ter zagotovitev zanesljivih in inovativnih vladnih storitev, hkrati pa bi zasebnemu partnerju omogočil, da dopolni infrastrukturo Programa z dodatnimi zmogljivostmi za ponujanje komercialnih storitev prek dodatnih lastnih naložb. S tako shemo bi se hkrati optimizirali stroški uvajanja in operativni stroški, kar bi bilo doseženo z delitvijo stroškov razvoja in uvajanja na komponentah, skupnih tako vladnim kot komercialnim infrastrukturam, ter operativnih stroškov z visoko ravno vzajemne uporabe zmogljivosti. Taka shema bi spodbudila inovacije zlasti za novo vesolje, tako da bi omogočila delitev tveganj pri raziskavah in razvoju med javnimi in zasebnimi partnerji.
- (39) Tak model izvajanja bi lahko imel obliko koncesijske pogodbe ali drugih pogodbenih ureditev. Ne glede na model izvajanja bi bilo treba uvesti nekaj ključnih načel. V pogodbi bi morala biti jasno določena razdelitev nalog in odgovornosti med javnimi in zasebnimi partnerji. Pogodba bi morala preprečiti morebitno čezmerno kompenzacijo zasebnega partnerja za zagotavljanje vladnih storitev, omogočiti bi morala zagotavljanje komercialnih storitev s strani zasebnega sektorja in zagotoviti ustrezno prednostno razvrščanje potreb vladnih uporabnikov. Komisija bi morala biti sposobna oceniti in odobriti take storitve za zagotovitev, da se ohranjajo bistveni interesi Unije in cilji Programa ter da so uvedena ustrezna varovala za preprečitev morebitnih izkrivljanj konkurence, ki izhajajo iz zagotavljanja komercialnih storitev; taka varovala bi bila lahko med drugim ločevanje računovodskih izkazov med vladnimi in komercialnimi storitvami, odprt, pošten in nediskriminatoren dostop do potrebne infrastrukture za zagotavljanje komercialnih storitev. Javno-zasebno partnerstvo bi moralo spodbujati udeležbo zagonskih ter malih in srednjih podjetij vzdolž celotne vrednostne verige koncesije in med državami članicami, s čimer bi spodbujalo razvoj inovativnih in prebojnih tehnologij.
- (40) Za dobro javno upravljanje Programa je potrebna jasna porazdelitev odgovornosti in nalog med različne udeležene akterje, da bi se izognili nepotrebnemu prekrivanju ter zmanjšali prekoračitve stroškov in zamude. Vsi akterji upravljanja bi morali v okviru svojih pristojnosti in v skladu z njimi podpirati doseganje ciljev Programa.
- (41) Države članice so na področju vesolja dejavne že dolgo. Imajo sisteme, infrastrukturo, nacionalne agencije in organe, povezane z vesoljem. Zato lahko pomembno prispevajo k Programu, zlasti pri njegovem izvajanju. Lahko bi sodelovale z Unijo pri spodbujanju storitev in aplikacij Programa ter zagotovile skladnost med ustreznimi nacionalnimi pobudami in Programom. Komisija bi lahko imela možnost, da mobilizira sredstva, ki so na voljo državam članicam, izkoristi njihovo pomoč ter jim pod skupno dogovorjenimi pogoji zaupa neregulativne naloge v okviru izvajanja Programa. Poleg tega bi morale zadevne države članice sprejeti vse potrebne ukrepe za zaščito zemeljske infrastrukture na svojem ozemlju. Države članice in Komisija bi morale tudi sodelovati med seboj ter z ustreznimi mednarodnimi in regulativnimi organi, da bi zagotovile, da so frekvence, potrebne za Program, na voljo in zaščitene na ustrezni ravni, kar bo omogočilo nemoten razvoj in izvajanje aplikacij na podlagi storitev, ki so na voljo, v skladu s Sklepom št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta³⁵.

³⁵ Sklep št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o vzpostavitvi večletnega programa politike radijskega spektra (UL L 81, 21.3.2012, str. 7).

- (42) V skladu s členom 17 Pogodbe o Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: PEU) in ker je Komisija pospeševalec splošnega interesa Unije, je Komisija odgovorna, da izvaja Program, prevzame splošno odgovornost in spodbuja njegovo uporabo. Za kar najboljši izkoristek virov in pristojnosti različnih deležnikov bi morala Komisija imeti možnost, da ob upravičenih okoliščinah nekatere naloge zaupa drugim subjektom. Ker ima splošno odgovornost za Program, bi morala Komisija določiti glavne tehnične in operativne zahteve, potrebne za izvedbo sistemov in razvoj storitev. To bi morala storiti po posvetovanju s strokovnjaki držav članic, uporabniki in drugimi ustreznimi deležniki. Nazadnje v skladu s členom 4(3) PDEU pristojnosti, ki jih izvaja Unija, ne pomenijo, da se državam članicam preprečuje izvajanje njihovih pristojnosti. Za dobro uporabo sredstev Unije pa je primerno, da Komisija v čim večji meri zagotovi skladnost dejavnosti, ki se izvajajo v okviru Programa, z dejavnostmi držav članic.
- (43) Poslanstvo Agencije Evropske unije za vesoljski program (v nadaljnjem besedilu: Agencija) je, da prispeva k Programu, zlasti kar zadeva varnostne akreditacije. Zato bi bilo treba nanjo prenesti nekatere naloge, povezane s temi področji. V zvezi z varnostjo in glede na izkušnje na tem področju bi morala biti Agencija odgovorna za naloge varnostne akreditacije vladnih storitev in infrastrukture. Hkrati bi morala Agencija izvajati naloge, ki ji jih podeli Komisija. Pri prenosu nalog na Agencijo bi ji bilo treba zagotoviti ustrezne človeške, upravne in finančne vire.
- (44) Na podlagi strokovnega znanja, pridobljenega v zadnjih letih pri upravljanju, delovanju in zagotavljanju storitev v zvezi s komponentama Galileo in EGNOS Vesoljskega programa Unije, je Agencija najprimernejši organ, da pod nadzorom Komisije izvaja vse naloge v zvezi z delovanjem vladne infrastrukture in zagotavljanjem vladnih storitev. Na Agencijo bi bilo zato treba prenesti delovanje vladne infrastrukture in zagotavljanje vladnih storitev.
- (45) Za zagotovitev delovanja vladne infrastrukture in za lažje zagotavljanje vladnih storitev bi bilo treba Agenciji omogočiti, da s sporazumi o prispevku prenese določene dejavnosti na druge subjekte na področjih, ki so njihovi pristojnosti, pod pogoji posrednega upravljanja, ki se uporabljajo za Komisijo.
- (46) ESA je mednarodna organizacija z obsežnim strokovnim znanjem na področju vesolja, tudi v satelitskih komunikacijah, zato je pomemben partner pri izvajanju različnih vidikov vesoljske politike Unije. V tej zvezi bi morala biti ESA sposobna zagotavljati Komisiji tehnično strokovno znanje, med drugim za pripravo tehničnih vidikov Programa. V ta namen se lahko na agencijo ESA prenesejo dejavnosti razvoja in potrjevanja v okviru Programa, hkrati pa lahko ESA podpre ocenjevanje pogodb, sklenjenih v okviru izvajanja Programa.
- (47) Zaradi velikega pomena z vesoljem povezanih dejavnosti za gospodarstvo Unije in življenja državljanov Unije bi morali biti ključni prednostni nalogi Programa doseganje in ohranjanje visoke stopnje varnosti, zlasti zaradi zaščite interesov Unije in držav članic, vključno v zvezi s tajnimi in občutljivimi netajnimi podatki.
- (48) Na podlagi člena 17 PEU je Komisija odgovorna za upravljanje programov, ki se v skladu s pravili iz finančne uredbe lahko oddajo tretjim stranem v posredno upravljanje. V tej povezavi mora Komisija zagotoviti, da naloge, ki jih izvajajo tretje strani za izvajanje Programa v posrednem upravljanju, ne ogrožajo varnosti Programa, zlasti kar zadeva nadzor nad tajnimi informacijami. Zato bi bilo treba pojasniti, da kjer Komisija zaupa agenciji ESA izvajanje nalog v okviru Programa, morajo ustrezni sporazumi o prispevku zagotoviti, da tajni podatki, ki jih ustvari ESA, v skladu s

Sklepom Komisije (EU, Euratom) 2015/444³⁶ in Sklepom Sveta 2013/488/EU³⁷ štejejo za tajne podatke EU, ki so nastali v pristojnosti Komisije.

- (49) Komisija in visoki predstavnik bi morala brez poseganja v pristojnosti držav članic na področju nacionalne varnosti v okviru svojih pristojnosti zagotoviti varnost Programa v skladu s to uredbo in, kadar je to ustrezno, s Sklepom Sveta (SZVP) 2021/698³⁸.
- (50) Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) bi lahko glede na svoje specifično strokovno znanje in redne kontakte z organi tretjih držav in mednarodnih organizacij v skladu s Sklepom Sveta 2010/427/EU pomagala Komisiji pri izvajanju nekaterih nalog v zvezi z varnostjo Programa na področju zunanjih odnosov³⁹.
- (51) Brez poseganja v izključno pristojnost držav članic na področju nacionalne varnosti, kot je določeno v členu 4(2) PEU, in na pravico držav članic, da v skladu s členom 346 PDEU zaščitijo svoje bistvene varnostne interese, bi bilo treba poskrbeti za posebno upravljanje varnosti, da se zagotovi nemoteno izvajanje Programa. To upravljanje bi moralo temeljiti na treh ključnih načelih. Prvo načelo je, da je treba bogate in edinstvene izkušnje držav članic na področju varnostnih zadev nujno upoštevati v največji možni meri. Drugo načelo je, da morajo biti zaradi preprečevanja nasprotij interesov in morebitnih pomanjkljivosti pri uporabi varnostnih pravil operativne funkcije ločene od funkcij v zvezi z varnostno akreditacijo. In tretje načelo je, da je subjekt, odgovoren za upravljanje vseh ali dela infrastrukture Programa, hkrati tudi najprimernejši za upravljanje varnosti nalog, ki so mu zaupane. Varnost Programa bi temeljila na izkušnjah, pridobljenih pri izvajanju Vesoljskega programa Unije v zadnjih letih. Dobro upravljanje varnosti zahteva tudi, da morajo biti vloge ustrezno porazdeljene med različne akterje. Kot odgovorna za izvajanje Programa bi morala Komisija brez poseganja v pristojnosti držav članic na področju nacionalne varnosti določiti splošne varnostne zahteve, ki veljajo za Program.
- (52) Kibernetika varnost infrastrukture Programa, tako na Zemlji kot v vesolju, je ključna za zagotavljanje kontinuitete storitev in delovanje sistema. Pri določanju varnostnih zahtev bi bilo zato treba ustrezno upoštevati potrebo po zaščiti sistema in njegovih storitev pred kibernetскими napadi, vključno z uporabo novih tehnologij.
- (53) Kjer je primerno, bi morala Komisija po analizi tveganj in nevarnosti opredeliti strukturo spremljanja varnosti. Ta struktura za spremljanje varnosti bi morala biti subjekt, ki ustreza navodilom, pripravljenim v okviru Sklepa (SZVP) 2021/698.
- (54) Vladni akterji Unije bodo vladne storitve, ki se zagotavljajo v Programu, uporabljali v misijah, pomembnih za varnost in zaščito. Za take storitve in infrastrukturo bi bila torej potrebna varnostna akreditacija.
- (55) Nujno je, da se dejavnosti varnostne akreditacije izvajajo na podlagi skupne odgovornosti za varnost Unije in njenih držav članic, in sicer s prizadevanjem za doseg soglasja in vključitev vseh, ki jih to zadeva, ter z uvedbo postopka za stalno

³⁶ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

³⁷ Sklep Sveta z dne 23. septembra 2013 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 274, 15.10.2013, str. 1).

³⁸ Sklep Sveta (SZVP) 2021/698 z dne 30. aprila 2021 o varnosti sistemov in storitev, ki so nameščeni, delujejo in se uporabljajo v okviru Vesoljskega programa Unije in lahko vplivajo na varnost Unije, ter razveljavitvi Sklepa 2014/496/SZVP (UL L 170, 12.5.2021, str. 178).

³⁹ Sklep Sveta z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (2010/427/EU) (UL L 201, 3.8.2010, str. 30).

spremljanje tveganja. Potrebno je tudi, da tehnične dejavnosti varnostne akreditacije izvajajo strokovnjaki, ki so ustrezno usposobljeni za akreditiranje kompleksnih sistemov in imajo varnostno dovoljenje ustrezne stopnje.

- (56) Pomemben cilj Programa je zagotovitev varnosti Unije in držav članic ter krepitev odpornosti vseh ključnih tehnologij in varnostnih verig. V posebnih primerih ta cilj zahteva določitev pogojev za upravičenost in sodelovanje, da se zagotovi zaščita celovitosti, varnosti in odpornosti operativnih sistemov Unije. To ne bi smelo ogroziti potrebe po konkurenčnosti in stroškovni učinkovitosti.
- (57) Glede na pomembnost zemeljske vladne infrastrukture za Program in njenega vpliva na njegovo varnost bi morala lokacijo te infrastrukture določiti Komisija. Zemeljska vladna infrastruktura Programa bi se morala tudi v prihodnje uvajati po odprtem in preglednem postopku, pri čemer lahko sodeluje Agencija, kjer je to ustrezno glede na njene pristojnosti.
- (58) Akterji Unije in držav članic bodo vladne storitve Programa uporabljali v misijah in operacijah, ki so kritične za zaščito in varnost. Da bi torej zaščitili ključne varnostne interese Unije in njenih držav članic, so potrebni ukrepi za zagotovitev potrebne ravni neodvisnosti od tretjih strani (tretjih držav in subjektov iz tretjih držav), in sicer pri vseh elementih Programa. To vključuje vesoljske in zemeljske tehnologije na ravni komponent, podsistemov in sistemov, proizvodno industrijo, lastnike in upravljavce vesoljskih sistemov ter fizično lokacijo komponent zemeljskih sistemov.
- (59) Program bi moral za zagotovitev konkurenčnosti evropske vesoljske industrije v prihodnosti prispevati k razvoju naprednih znanj in spretnosti na z vesoljem povezanih področjih ter podpirati dejavnosti izobraževanja in usposabljanja, pri čemer bi bilo treba spodbujati enake možnosti, enakost spolov in opolnomočenje žensk, da bi čim bolje izkoristili potencial državljanov Unije na tem področju.
- (60) Program ima močno mednarodno razsežnost, saj pokriva ves svet. Mednarodni partnerji, njihove vlade in državljani bodo prejemniki nabora storitev Programa v korist mednarodnega sodelovanja Unije in držav članic s temi partnerji. Za zadeve, povezane s Programom, bi lahko Komisija v imenu Unije in na svojem področju pristojnosti usklajevala dejavnosti na mednarodni ravni. Kar zadeva Program, bi Komisija zlasti zastopala interese Unije in držav članic v mednarodnih forumih, med drugim na področju frekvenc, brez poseganja v pristojnosti držav članic na tem področju.
- (61) Članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke, pa tudi države iz evropske sosedске politike in druge tretje države lahko v Programu sodelujejo samo na podlagi sporazuma, sklenjenega v skladu s členom 218 PDEU.
- (62) V skladu s Sklepom Sveta 2013/755/EU⁴⁰ so osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah ali ozemljih upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji Programa ter ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero sta zadevna čezmorska država ali ozemlje povezana.

⁴⁰ Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

- (63) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z določanjem lokacije centrov, ki pripadajo zemeljski vladni infrastrukturi, operativnimi zahtevami za vladne storitve, portfeljem storitev za vladne storitve ter določitvijo dodatnih zahtev za sodelovanje tretjih držav in mednarodnih organizacij v Programu. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹.
- (64) Načeloma bi bilo treba vladne storitve uporabnikom zagotavljati brezplačno. Če Komisija po analizi sklene, da ni dovolj zmogljivosti, bi kot del teh podrobnih pravil o zagotavljanju storitev in da se prepreči izkrivljanje trga, morala imeti možnost, da razvije politiko oblikovanja cen. Komisiji bi bilo treba podeliti izvedbena pooblastila za sprejetje take politike določanja cen. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011.
- (65) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z lokacijo zemeljskega segmenta vladne infrastrukture. Komisija bi morala imeti možnost, da za izbiro teh lokacij upošteva operativne in varnostne zahteve, pa tudi obstoječo infrastrukturo. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011.
- (66) Za dobro javno upravljanje in glede na sinergije med tem programom in Vesoljskim programom Unije, predvsem pa za zagotovitev ustreznih sinergij s komponento GOVSATCOM, bi programski odbor, ustanovljen v okviru Uredbe (EU) 2021/696 v konfiguraciji GOVSATCOM, moral služiti tudi kot odbor za namene tega programa. Za zadeve v zvezi z varnostjo Programa bi se programski odbor moral sestati v posebni sestavi za varnost.
- (67) Ker so za dobro javno upravljanje potrebni enotno vodenje Programa, hitrejša sprejemanje odločitev in enakopraven dostop do informacij, bi morale biti predstavnikom subjektov, ki so jim zaupane naloge, povezane s Programom, omogočeno, da kot opazovalci sodelujejo pri delu programskega odbora, ustanovljenega pri uporabi Uredbe (EU) št. 182/2011. Iz istih razlogov bi lahko imeli predstavniki tretjih držav in mednarodnih organizacij, ki so sklenile mednarodni sporazum z Unijo, povezan s Programom, možnost sodelovanja pri delu programskega odbora, ob upoštevanju varnostnih omejitev in v skladu s pogoji takega sporazuma. Predstavniki subjektov, ki so jim zaupane naloge, povezane s Programom, tretjih držav in mednarodnih organizacij ne bi smeli imeti pravice sodelovati pri glasovanju v programskem odboru. Pogoji za udeležbo opazovalcev in ad hoc udeležencev bi morali biti določeni v poslovniku programskega odbora.
- (68) Na podlagi odstavkov 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁴² bi bilo treba ta program oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, pri tem pa se izogibati nalaganju upravnega bremena, zlasti državam članicam, in pretiranemu urejanju. Te zahteve bi morale po potrebi vključevati merljive kazalnike kot podlago za ocenjevanje učinkov Programa. Pri oceni tega programa bi bilo treba upoštevati ugotovitve ocene Vesoljskega programa Unije, ki se nanašajo na komponento GOVSATCOM, ki je bila opravljena v okviru Uredbe (EU) 2021/696.

⁴¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁴² UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (69) Da se zagotovi stalna ustreznost kazalnikov za poročanje o napredku Programa ter okvira za spremljanje in ocenjevanje Programa, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU v zvezi s spreminjanjem Priloge k tej uredbi glede kazalnikov ter za dopolnitev te uredbe z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje, v katerih se lahko med drugim upoštevajo sprejem pri končnih uporabnikih in učinki na notranji trg. Zlasti je pomembno, da Komisija pri pripravljalnem delu izvede ustrezna posvetovanja, tudi na ravni strokovnjakov, in da se navedena posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se lahko sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki se ukvarjajo s pripravo delegiranih aktov.
- (70) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja varnostnih zahtev Programa bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011. Države članice bi morale imeti možnost, da v največji možni meri nadzirajo varnostne zahteve Programa. Pri sprejemanju izvedbenih aktov na področju varnosti Programa bi moral Komisiji pomagati programski odbor v posebni sestavi za varnost. Glede na občutljivost varnostnih zadev bi si predsednik programskega odbora moral prizadevati poiskati rešitve, ki bi v odboru imele največjo možno podporo. Komisija ne bi smela sprejemati izvedbenih aktov, ki bi določali splošne varnostne zahteve Programa, kadar programski odbor ne poda mnenja.
- (71) Ker cilja te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepa, ki presegajo finančne in tehnične zmogljivosti katere koli posamezne države članice, lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

1. S to uredbo se vzpostavi Program Unije za varno povezljivost (v nadaljnjem besedilu: Program). Določa cilje Programa, pravila o dejavnostih Programa, infrastrukturo in storitve Programa, udeležence Programa, proračun za obdobje 2023–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja ter pravila za izvajanje Programa.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „kritična infrastruktura“ pomeni infrastrukturno zmogljivost, sistem ali njun del, ki se nahaja v državah članicah in je bistven za vzdrževanje ključnih družbenih funkcij, zdravja, varnosti, zaščite, gospodarske in družbene blaginje ljudi ter katerih okvara ali uničenje bi imelo v državi članici resne posledice zaradi nezmožnosti vzdrževanja teh funkcij;
- (2) „Evropska infrastruktura za kvantno komunikacijo (EuroQCI)“ pomeni medsebojno povezano vesoljsko in zemeljsko infrastrukturo, ki spada k infrastrukturi Programa, ki uporablja kvantno tehnologijo za zagotavljanje distribucije kriptografskih ključev;
- (3) „vozlišče GOVSATCOM“ ima pomen iz člena 2(23) Uredbe (EU) 2021/696;
- (4) „uporabnik GOVSATCOM“ ima pomen iz člena 2(22) Uredbe (EU) 2021/696;
- (5) „infrastruktura“ pomeni zmogljivost, sistem ali njegov del, ki je potreben za delovanje storitev, ki jih zagotavlja Program;
- (6) „industrija novega vesolja“ pomeni zasebne družbe, mala in srednja podjetja ter zagonska podjetja, ki razvijajo nove vesoljske tehnologije in aplikacije;
- (7) „koristni tovor“ pomeni opremo, ki jo nosi vesoljsko plovilo in je namenjena za izvedbo določene misije v vesolju;
- (8) „sistem varne povezljivosti“ pomeni sistem, razvit v skladu s to uredbo, ki obsega infrastrukturo iz člena 5 in zagotavlja storitve iz člena 7;
- (9) „Agencija“ pomeni Agencijo Evropske unije za vesoljski program, ustanovljeno z Uredbo (EU) 2021/696.

Člen 3

Cilji Programa

1. Splošni cilj Programa je vzpostaviti varen in avtonomen vesoljski sistem povezljivosti za zagotavljanje zajamčenih in odpornih storitev satelitske komunikacije, zlasti da se:
 - (a) vladnim uporabnikom zagotovi dolgoročna razpoložljivost varnih in stroškovno učinkovitih storitev satelitske tehnologije ter nemoten dostop do njih po vsem svetu v skladu z odstavki 1 do 3 člena 7, ki podpira zaščito kritičnih infrastruktur, nadzor, zunanje ukrepe, krizno upravljanje in aplikacije, ki so bistvenega pomena za gospodarstvo, okolje, varnost in obrambo, s čimer se krepi odpornost držav članic;
 - (b) omogočijo komercialne storitve, ki jih zagotavlja zasebni sektor v skladu s členom 7(4).
2. Specifični cilji Programa:
 - (a) izboljšati odpornost komunikacijskih storitev Unije z razvojem, izgradnjo in upravljanjem večorbitalne infrastrukture za povezljivost, ki se stalno prilagaja razvoju povpraševanja po satelitskih komunikacijah, ob upoštevanju obstoječih in prihodnjih sredstev držav članic, ki se uporabljajo v okviru komponente

GOVSATCOM Vesoljskega programa Unije, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/696⁴³;

- (b) prispevati h kibernetiki odpornosti s proaktivno in reaktivno obrambo pred kibernetiskimi in elektromagnetnimi grožnjami ter operativno kibernetiko varnostjo in integrirati vesoljski in povezani zemeljski segment evropske infrastrukture za kvantno komunikacijo, da se omogoči varen prenos kriptografskih ključev;
- (c) izboljšati in razširiti zmogljivosti in storitve drugih komponent Vesoljskega programa Unije;
- (d) spodbuditi uporabo inovativnih in prelomnih tehnologij, zlasti z namenjanjem dodatnih sredstev industriji novega vesolja, in
- (e) omogočiti nadaljnji razvoj visokohitrostne širokopasovne in nemotene povezlivosti po vsej Uniji, odpraviti mrtva komunikacijska območja in povečati kohezijo med ozemlji držav članic ter omogočiti povezljivost prek geografskih območij strateškega interesa zunaj Unije.

Člen 4

Dejavnosti izvajanja Programa

1. Zagotavljanje vladnih storitev iz člena 7(1) se zagotovi z izvajanjem naslednjih dejavnosti:
 - (a) dejavnosti razvoja in potrjevanja, vključno z izgradnjo in izstrelitvijo začetne vesoljske in zemeljske infrastrukture, potrebne za zagotavljanje vladnih storitev;
 - (b) razvoj in integracijo vesoljskega in povezanega zemeljskega segmenta evropske infrastrukture za kvantno komunikacijo v vesoljsko in zemeljsko infrastrukturo sistema varne povezlivosti;
 - (c) uvajalne dejavnosti za dokončanje vesoljske in zemeljske infrastrukture, ki je potrebna za zagotavljanje vladnih storitev;
 - (d) dejavnosti izkoriščanja za zagotavljanje vladnih storitev, ki zajemajo:
 - (i) upravljanje, vzdrževanje, stalno izboljševanje in zaščito vesoljske in zemeljske infrastrukture, vključno z nadgradnjo in upravljanjem zaradi zastarelosti;
 - (e) razvoj prihodnjih generacij vesoljske in zemeljske infrastrukture ter razvoj vladnih storitev.
2. Dejavnosti izkoriščanja iz odstavka 1, točka (d), se začnejo postopoma z zagotavljanjem predhodnega sklopa storitev do leta 2024. Te zgodnje storitve se izboljšajo s postopnim uvajanjem vesoljske in zemeljske infrastrukture, da se do leta 2027 doseže popolna operativna zmogljivost.
3. Ukrepi iz člena 6 se izvajajo med celotnim trajanjem Programa.

⁴³ Uredba (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi Vesoljskega programa Unije in ustanovitvi Agencije Evropske unije za vesoljski program ter razveljavitvi uredb (EU) št. 912/2010, (EU) št. 1285/2013 in (EU) št. 377/2014 ter Sklepa št. 541/2014/EU (UL L 170, 12.5.2021, str. 69).

Člen 5

Infrastruktura sistema varne povezljivosti

1. Infrastrukturo sistema varne povezljivosti sestavljata vladna in komercialna infrastruktura, kot je določeno v odstavku 2 oziroma 3.
2. Vladna infrastruktura sistema varne povezljivosti vključuje vse povezane zemeljske in vesoljske zmogljivosti, potrebne za zagotavljanje vladnih storitev, kot je določeno v členu 7(1), vključno z naslednjimi sredstvi:
 - (a) sateliti ali satelitskimi podkomponentami;
 - (b) vesoljske in zemeljske podkomponente, ki zagotavljajo distribucijo kriptografskih ključev;
 - (c) infrastrukturo za spremljanje varnosti infrastrukture in storitev Programa;
 - (d) infrastrukturo za zagotavljanje storitev vladnim uporabnikom;
 - (e) infrastrukturo zemeljskega segmenta GOVSATCOM, kot je določena v členu 67 Uredbe (EU) 2021/696, vključno z vozlišči GOVSATCOM.

Za namene te uredbe je pravica do uporabe frekvenc, potrebnih za prenos signalov, ki jih ustvarjajo zemeljske in vesoljske zmogljivosti vladne infrastrukture, del vladne infrastrukture.

Vladna infrastruktura podpira dodatne koristne tovore, ki se lahko uporabljajo kot del vesoljske infrastrukture komponent Vesoljskega programa Unije iz člena 3 Uredbe (EU) 2021/696 v skladu s pogoji iz navedene uredbe.

3. Komisija po odprtem in preglednem postopku z izvedbenimi akti po potrebi določi ukrepe, potrebne za določitev lokacije centrov, ki pripadajo zemeljski vladni infrastrukturi, razen vozlišč GOVSATCOM, v skladu z varnostnimi zahtevami. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 42(2) te uredbe. Lokacija vozlišč GOVSATCOM se določi v skladu s členom 67(2) Uredbe (EU) 2021/696.

Za zaščito varnostnih interesov Unije in njenih držav članic so centri iz prvega pododstavka, kadar je to mogoče, na ozemlju držav članic, ureja pa jih sporazum o gostovanju v obliki upravnega sporazuma med Unijo in zadevno državo članico.

Kadar centra na ozemlju držav članic ni mogoče namestiti, lahko Komisija določi lokacijo takega centra na ozemlju tretje države na podlagi sporazuma o gostovanju med Unijo in zadevno tretjo državo, sklenjenega v skladu s členom 218 PDEU.

4. Komercialna infrastruktura iz odstavka 1 vključuje vse vesoljske in zemeljske zmogljivosti, razen tistih, ki so del vladne infrastrukture. Komercialno infrastrukturo v celoti financira izvajalec iz člena 15(2).
5. Za zaščito varnostnih interesov Unije vesoljske zmogljivosti sistema varne povezljivosti izstreli izvajalec storitev izstrelitve, ki izpolnjuje pogoje iz člena 19, in po možnosti z ozemlja držav članic.

Člen 6

Ukrepi v podporo inovativnemu in konkurenčnemu vesoljskemu sektorju Unije

1. Program podpira inovativen in konkurenčen vesoljski sektor Unije ter spodbuja industrijo novega vesolja v Uniji, zlasti pobude in dejavnosti iz člena 6 Uredbe (EU) 2021/696, po potrebi vključno s podporo komercialnim storitvam.
2. Komisija prispeva k dejavnostim iz odstavka 1 s sprejetjem naslednjih ukrepov:
 - (a) določi merila za oddajo naročil iz člena 15, ki zagotavljajo sodelovanje zagonskih podjetij ter malih in srednjih podjetij (MSP) iz vse Unije in vzdolž celotne ustrezne vrednostne verige;
 - (b) zahteva, da izvajalec iz člena 15(2) pripravi načrt za vključevanje zagonskih podjetij ter malih in srednjih podjetij iz vse Unije v dejavnosti na podlagi pogodb iz člena 15;
 - (c) zahteva, da lahko zagonska podjetja ter mala in srednja podjetja s pogodbami iz člena 15 končnim uporabnikom zagotavljajo lastne storitve;
 - (d) spodbuja večjo udeležbo žensk inovatork ter določitev ciljev enakosti in vključevanja v razpisno dokumentacijo.

Poglavje II

Storitve

Člen 7

Opredelitev portfelja storitev

1. Zagotavljanje vladnih storitev se zagotovi, kot je določeno v portfelju storitev iz odstavka 3 in v skladu z operativnimi zahtevami iz odstavka 2.
2. Komisija z izvedbenimi akti sprejme operativne zahteve za vladne storitve v obliki tehničnih specifikacij za primere uporabe, povezane predvsem s kriznim upravljanjem, nadzorom in upravljanjem ključne infrastrukture, vključno z diplomatskimi komunikacijskimi omrežji. Te operativne zahteve temeljijo na podrobni analizi zahtev uporabnikov Programa, upoštevajo zahteve, ki izhajajo iz obstoječe uporabniške opreme in omrežij, ter operativne zahteve za storitve GOVSATCOM v skladu s členom 63(2) uredbe o vesoljskem programu. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 42(2).
3. Komisija z izvedbenimi akti sprejme portfelj storitev v obliki seznama storitev in njihovih značilnosti, vključno z geografsko pokritostjo, frekvenco, pasovno širino, uporabniško opremo in varnostnimi elementi. Navedeni izvedbeni akti temeljijo na operativnih zahtevah iz odstavka 2 tega člena in veljavnih varnostnih zahtevah iz člena 27(2). Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 42(2).
4. Opravljanje komercialnih storitev v celoti financira izvajalec iz člena 15(2). Pogoji za opravljanje komercialnih storitev se določijo v pogodbah iz člena 15. V njih je zlasti določeno, kako bo Komisija ocenila in odobrila opravljanje komercialnih storitev, da bi zagotovila ohranitev bistvenih interesov Unije ter splošnih in specifičnih ciljev Programa iz člena 3. Vključujejo tudi ustrezne zaščitne ukrepe za preprečevanje izkrivljanja konkurence pri opravljanju komercialnih storitev, da se preprečijo navzkrižja interesov, neupravičena diskriminacija in kakršne koli druge skrite posredne koristi za izvajalca iz člena 15(2). Taki zaščitni ukrepi lahko vključujejo obveznost ločenega računovodstva med zagotavljanjem vladnih storitev in opravljanjem komercialnih storitev, vključno z ustanovitvijo subjekta, ki je

strukturno in pravno ločen od vertikalno integriranega operaterja, za zagotavljanje vladnih storitev ter zagotavljanje odprtega, pravičnega in nediskriminatornega dostopa do infrastrukture, potrebne za opravljanje komercialnih storitev.

Člen 8

Vladne storitve

1. Vladne storitve se zagotovijo udeležencem Programa iz člena 9(1), (2) in (3).
2. Komisija z izvedbenimi akti sprejme podrobna pravila o zagotavljanju vladnih storitev, pri čemer upošteva člen 66 uredbe o vesoljskem programu ter pričakovano povpraševanje po različnih primerih uporabe, dinamično dodeljevanje virov in prednostno razvrstitev vladnih storitev glede na ustreznost in kritičnost potreb uporabnikov ter po potrebi stroškovno učinkovitost.
3. Dostop do vladnih storitev je za njihove uporabnike brezplačen.
4. Z odstopanjem od odstavka 3 lahko Komisija v ustrezno utemeljenih primerih in izjemoma z izvedbenimi akti določi politiko oblikovanja cen.
Komisija z določitvijo te politike oblikovanja cen zagotovi, da zagotavljanje vladnih storitev ne izkrivlja konkurence, da je na voljo dovolj vladnih storitev in da opredeljena cena upravičencu ne bo povzročila čezmernega nadomestila.
5. Izvedbeni akti iz odstavkov 2 in 4 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 42(2).
6. Zagotavljanje vladnih storitev med uporabniki, ki jih pooblasti isti udeleženec Programa, določi in izvaja zadevni udeleženec Programa.

Člen 9

Udeleženci Programa in pristojni organi

1. Države članice, Svet, Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) so udeleženci Programa, če pooblastijo uporabnike vladnih služb.
2. Agencije in organi Unije lahko postanejo udeleženci Programa, če je to potrebno za izpolnjevanje njihovih nalog in v skladu s podrobnimi pravili iz upravnega dogovora, sklenjenega med zadevno agencijo in institucijo Unije, ki jo nadzira.
3. Tretje države in mednarodne organizacije lahko postanejo udeleženke Programa v skladu s členom 36.
4. Vsak udeleženec Programa imenuje en pristojni organ za varno povezljivost.

Za udeležence Programa se šteje, da to zahtevo izpolnjujejo, če izpolnjujejo naslednji merili:

- (a) so tudi udeleženci GOVSATCOM iz člena 68 Uredbe (EU) 2021/696 in
- (b) so imenovali pristojni organ v skladu s členom 68(4) Uredbe (EU) 2021/696.
5. Pristojni organ za varno povezljivost iz odstavka 4 zagotovi, da:
 - (a) se storitve uporabljajo v skladu z veljavnimi varnostnimi zahtevami;
 - (b) se določijo in upravljajo pravice dostopa do vladnih storitev;

- (c) se uporabniška oprema, potrebna za uporabo vladnih storitev, ter z njo povezane povezave in informacije za elektronsko komunikacijo uporabljajo in upravljajo v skladu z veljavnimi varnostnimi zahtevami;
- (d) se vzpostavi centralna kontaktna točka za morebitno pomoč pri poročanju o varnostnih tveganjih in grožnjah, zlasti pri odkrivanju potencialno škodljivih elektromagnetnih motenj, ki bi lahko vplivale na storitve v okviru Programa.

Člen 10

Uporabniki vladnih storitev

1. Kot uporabniki vladnih storitev so lahko pooblašteni naslednji subjekti:
 - (a) javni organ Unije ali države članice ali urad, pristojen za izvajanje javnih pooblastil;
 - (b) fizična ali pravna oseba, ki deluje v imenu ali pod nadzorom subjekta iz točke (a) tega odstavka.
2. Uporabniki vladnih storitev iz odstavka 1 izpolnjujejo splošne varnostne zahteve iz člena 27(2), za uporabo vladnih storitev pa jih ustrezno pooblastijo udeleženci Programa iz člena 9.

Poglavje III Proračunski prispevek in mehanizmi

Člen 11

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje Programa za obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2027 in za kritje povezanih tveganj, znašajo 1 600 milijard EUR v tekočih cenah.

Okvirna razdelitev zneska iz večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 je naslednja:

 - 950 milijonov EUR iz razdelka 1;
 - 500 milijonov EUR iz razdelka 5;
 - 150 milijonov EUR iz razdelka 6.
2. Program se dopolni s financiranjem, ki se izvaja v okviru programa Obzorje Evropa, Vesoljskega programa Unije ter Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI) v najvišjem okvirnem znesku 0,430 milijarde EUR, 0,220 milijarde EUR oziroma 0,150 milijarde EUR. To financiranje se izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2021/695, Uredbo (EU) 2021/696 oziroma Uredbo (EU) 2021/947.
3. Znesek iz odstavka 1 se lahko uporabi za kritje vseh dejavnosti, potrebnih za izpolnitev ciljev iz člena 3. Taki odhodki lahko zajemajo tudi:
 - (a) študije in sestanke strokovnjakov, zlasti za oceno upoštevanja stroškovnih in časovnih omejitev;

- (b) dejavnosti obveščanja in komuniciranja, vključno z institucionalnim komuniciranjem glede prednostnih nalog politike Unije, kadar so neposredno povezane s cilji te uredbe, zlasti z namenom ustvarjanja sinergij z drugimi politikami Unije;
 - (c) omrežja informacijske tehnologije, katerih naloga je obdelava ali izmenjava informacij, in administrativne ukrepe za upravljanje, ki jih izvaja Komisija, vključno na področju varnosti;
 - (d) tehnično in administrativno pomoč za izvajanje Programa, kot so dejavnosti pripravljanja, spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja, vključno z institucionalnimi sistemi informacijske tehnologije.
4. Proračunske obveznosti za dejavnosti, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razporedijo na več let v letne obroke.

Člen 12

Kumulativno in alternativno financiranje

Ukrep, ki je prejel prispevek iz drugega programa Unije, vključno s sredstvi v okviru deljenega upravljanja, lahko prejme tudi prispevek v okviru Programa, če prispevki ne krijejo istih stroškov. Pravila zadevnega programa Unije se uporabljajo za ustrezen prispevek k ukrepu. Kumulativno financiranje ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa. Podpora v okviru različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno v skladu z dokumenti, ki določajo pogoje za podporo.

Člen 13

Prispevki za Program

1. Program lahko prejme dodatne finančne prispevke ali prispevke v naravi od:
 - (a) agencij in organov Unije;
 - (b) držav članic;
 - (c) tretjih držav, pridruženih Programu;
 - (d) Evropske vesoljske agencije (ESA) ali druge mednarodne organizacije v skladu z ustreznimi sporazumi.
2. Dodatni finančni prispevek iz odstavka 1 tega člena in prihodki v skladu s členom 8(4) se obravnavajo kot zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba).

Člen 14

Izvajanje in oblike financiranja Unije

1. Program se izvaja v okviru neposrednega upravljanja v skladu s finančno uredbo ali v okviru posrednega upravljanja z organi iz člena 62(1), prvi pododstavek, točka (c), finančne uredbe.
2. S Programom se lahko zagotovi financiranje v kateri koli obliki iz finančne uredbe, zlasti v obliki nepovratnih sredstev, nagrad in javnih naročil. Zagotovi se lahko tudi financiranje v obliki finančnih instrumentov v okviru operacij mešanega financiranja.

Poglavje IV

Izvajanje Programa

Člen 15

Model izvajanja

1. Dejavnosti iz člena 4 te uredbe se izvajajo prek naročil, oddanih v skladu s finančno uredbo in načeli javnega naročanja iz člena 17 te uredbe.
2. Vloge, odgovornosti, finančna shema in porazdelitev tveganj med Unijo in izvajalcem za njihovo izvajanje se določijo v pogodbah, ki so lahko v obliki koncesijske pogodbe, naročila blaga, storitev ali gradenj ali mešane pogodbe, ob upoštevanju ureditve lastništva iz člena 16 in financiranja Programa iz poglavja III.
3. Naročila iz tega člena se pridobijo v okviru neposrednega in posrednega upravljanja ter so lahko v obliki medinstitucionalnega javnega naročila iz člena 165(1) finančne uredbe med Komisijo in Agencijo, pri čemer Komisija prevzame vlogo vodilnega javnega naročnika.
4. Če je postopek javnega naročanja iz odstavka 2 v obliki koncesijske pogodbe in tak postopek pripelje do neskenitve koncesijske pogodbe, Komisija prestrukturira javno naročilo in izvede naročilo blaga, storitev ali gradenj, kot je primerno za optimalno izvajanje Programa.
5. Kadar je primerno, se lahko postopki javnega naročanja za naročila iz tega člena izvajajo tudi v obliki skupnih javnih naročil z državami članicami v skladu s členom 165(2) finančne uredbe.
6. Naročila iz tega člena vključujejo ustrezne zaščitne ukrepe, da se preprečijo čezmerna nadomestila izvajalca, izkrivljanje konkurence, kakršno koli navzkrižje interesov, neupravičena diskriminacija in vse druge skrite posredne prednosti. V skladu s členom 7(4) vsebujejo določbe o postopku ocenjevanja in odobritve komercialnih storitev, ki jih zagotavlja izvajalec, da se zagotovi ohranitev bistvenega interesa Unije in ciljev Programa.
7. Naročila iz tega člena vsebujejo določbe o vzpostavitvi sistema za izravnavo emisij CO₂, ki nastanejo pri zagonu infrastrukture iz člena 5.

Člen 16

Lastništvo in uporaba sredstev

1. Unija je lastnica vseh opredmetenih in neopredmetenih sredstev iz člena 5, ki so del vladne infrastrukture. V ta namen Komisija zagotavlja, da naročila, sporazumi in drugi dogovori v zvezi z dejavnostmi, s katerimi se lahko morda ustvarijo ali razvijejo taka sredstva, vključujejo določbe, s katerimi se zagotavlja lastništvo Unije nad navedenimi sredstvi.

Komisija zlasti zagotovi, da ima Unija naslednje pravice:

- (a) pravico do uporabe frekvenc, potrebnih za prenos signalov, ki se ustvarjajo v okviru Programa, v skladu z veljavnimi zakoni, predpisi in ustreznimi licenčnimi sporazumi ter prijavami, ki jih zagotovijo države članice in ostanejo v njihovi lasti;

- (b) pravico do dajanja prednosti zagotavljanju vladnih storitev pred komercialnimi storitvami v skladu s pogoji, ki se določijo v pogodbah iz člena 15, in ob upoštevanju uporabnikov vladnih storitev iz člena 10(1).
2. Komisija si z odstopanjem od odstavka 1 prizadeva skleniti pogodbe, sporazume ali druge dogovore s tretjimi osebami v zvezi s:
- (a) predhodno obstoječimi lastninskimi pravicami v zvezi z opredmetenimi in neopredmetenimi sredstvi, ki so del infrastrukture Programa;
 - (b) pridobitvijo lastništva ali licenčnih pravic v zvezi z drugimi opredmetenimi in neopredmetenimi sredstvi, ki so potrebna za izvajanje Programa.
3. Kadar sredstva iz odstavkov 1 in 2 obsegajo pravice intelektualne lastnine, Komisija te pravice čim bolj učinkovito upravlja, pri čemer upošteva:
- (a) potrebo po tem, da se zaščitijo in ovrednotijo sredstva;
 - (b) legitimne interese vseh zadevnih deležnikov;
 - (c) potrebo po zagotavljanju konkurenčnih in dobro delujočih trgov ter razvijanju novih tehnologij;
 - (d) potrebo po kontinuiteti storitev, ki jih zagotavlja Program.
4. Komisija zlasti zagotovi, da zadevne pogodbe, sporazumi in drugi dogovori vključujejo možnost prenosa teh pravic intelektualne lastnine na tretje strani ali podelitev licenc tretjim stranem za te pravice, vključno z ustvarjalcem intelektualne lastnine, in da lahko te tretje strani prosto uživajo te pravice, kadar je to potrebno za izvajanje njihovih nalog na podlagi te uredbe.

Člen 17

Načela javnega naročanja

1. Javno naročanje v okviru Programa se izvaja v skladu s pravili o javnem naročanju, določenimi v finančni uredbi.
2. Javni naročnik poleg upoštevanja načel iz finančne uredbe v postopkih javnega naročanja za namene Programa ravna v skladu z naslednjimi načeli:
- (a) v vseh državah članicah v Uniji in v celotni dobavni verigi spodbuja čim širšo in čim bolj odprto udeležbo vseh gospodarskih subjektov, zlasti zagonskih podjetij, novih udeležencev na trgu ter MSP, vključno v primeru, če ponudniki sklenejo pogodbe s podizvajalci;
 - (b) v postopku javnega naročanja zagotavlja pošteno konkurenco ob upoštevanju ciljev tehnološke neodvisnosti in kontinuitete storitev;
 - (c) spoštuje načeli prostega dostopa in konkurence z izvajanjem javnega naročanja na podlagi preglednih in pravočasnih informacij, jasnega obveščanja o veljavnih pravilih in postopkih glede javnih naročil, merilih za izbor in oddajo ter vseh drugih ustreznih informacij, da se omogočijo enaki konkurenčni pogoji za vse potencialne ponudnike;
 - (d) zaščiti varnost in javni interes Unije in njenih držav članic, vključno z okrepitvijo avtonomije Unije, zlasti v tehnološkem smislu;
 - (e) izpolnjuje zahteve glede varnosti komponent Programa ter prispeva k zaščiti bistvenih varnostnih interesov Unije in njenih držav članic;

- (f) z odstopanjem od člena 167 finančne uredbe uporabi več dobavnih virov, kadar je to primerno, da se zagotovi boljši splošni nadzor nad vsemi komponentami Programa, njihovimi stroški in časovnim razporedom;
- (g) spodbuja kontinuiteto in zanesljivost storitev;
- (h) izpolnjuje okoljska merila;
- (i) zagotavlja učinkovito spodbujanje enakih možnosti za vse ter izvajanje vključevanja vidika spola in razsežnost spola, pri čemer je usmerjen v obravnavo vzrokov neuravnotežene zastopanosti spolov. Posebna pozornost se nameni zagotavljanju čim bolj uravnotežene zastopanosti spolov v ocenjevalnih odborih.

Člen 18

Sklepanje pogodb s podizvajalci

1. Za spodbujanje novih udeležencev, MSP in zagonskih podjetij ter njihove čezmejne udeležbe ter za zagotovitev najširše možne geografske pokritosti, ob hkratnem varovanju avtonomnosti Unije, javni naročnik od ponudnika zahteva, da del naročila odda podizvajalcem s konkurenčnim razpisnim postopkom za podizvajalce na ustreznih ravneh, in sicer podjetjem, ki niso povezana s skupino, v katero spada sam.
2. Ponudnik utemelji kakršno koli odstopanje od zahteve v skladu z odstavkom 1.

Člen 19

Pogoji za upravičenost in sodelovanje za ohranitev varnosti, celovitosti in odpornosti operativnih sistemov Unije

Pogoji za upravičenost in sodelovanje se uporabljajo za postopke dodeljevanja v okviru izvajanja Programa, kadar je to potrebno in ustrezno za ohranitev varnosti, celovitosti in odpornosti operativnih sistemov Unije, kot je določeno v členu 24 Uredbe (EU) 2021/696, pri čemer se upošteva cilj spodbujanja strateške avtonomije Unije, zlasti v smislu tehnologije na področju ključnih tehnologij in vrednostnih verig, ob hkratnem ohranjanju odprtega gospodarstva.

Člen 20

Zaščita finančnih interesov Unije

Kadar tretja država sodeluje v Programu po odločitvi, sprejeti na podlagi mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, odgovornemu odredbodajalcu, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) in Računskemu sodišču podeli potrebne pravice in dostop, da lahko v celoti izvajajo svoje pristojnosti. V primeru OLAF take pravice vključujejo pravico do izvajanja preiskav, vključno s preverjanji na kraju samem in inšpekcijami, kot je določeno v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013.

Poglavje V

Upravljanje programa

Člen 21

Načela upravljanja

Upravljanje Programa temelji na naslednjih načelih:

- (a) jasni razdelitvi nalog in odgovornosti med subjekti, vključenimi v izvajanje Programa;
- (b) ustreznosti strukture upravljanja glede na specifične potrebe Programa in ukrepov, kot je primerno;
- (c) strogem nadzoru Programa, pri čemer morajo vsi subjekti v okviru svoje vloge in nalog v skladu s to uredbo dosledno upoštevati stroškovni in časovni okvir ter okvir uspešnosti;
- (d) preglednem in stroškovno učinkovitem upravljanju;
- (e) kontinuiteti storitev in kontinuiteti potrebne infrastrukture, vključno z zaščito pred relevantnimi grožnjami;
- (f) sistematičnem in strukturiranem upoštevanju potreb uporabnikov podatkov, informacij in storitev, ki jih zagotavlja Program, ter s tem povezanega znanstvenega in tehnološkega razvoja;
- (g) stalnih prizadevanjih za obvladovanje in zmanjševanje tveganj.

Člen 22

Vloga držav članic

1. Države članice prispevajo s svojimi tehničnimi kompetencami, znanjem in izkušnjami ter pomočjo, zlasti na področju varnosti in zaščite, ali, kadar je to primerno in mogoče, tako, da dajo Uniji na voljo podatke, informacije, storitve in infrastrukturo, s katerimi razpolagajo ali so na njihovem ozemlju.
2. Države članice po potrebi zagotovijo skladnost in dopolnjevanje svojih načrtov za okrevanje in odpornost v skladu z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁴ ter Programom.
3. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo nemoteno delovanje Programa, tudi tako, da na primerni ravni prispevajo k varovanju in zaščiti frekvenc, potrebnih za Program.
4. Države članice in Komisija lahko sodelujejo pri razširitvi uporabe storitev, ki jih zagotavlja Program.
5. Na področju varnosti države članice opravljajo naloge iz člena 42 Uredbe (EU) 2021/696.
6. Države članice sporočijo svoje operativne potrebe za vladne službe.

⁴⁴ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

Člen 23

Vloga Komisije

1. Za izvajanje Programa, tudi na področju varnosti, je na splošno odgovorna Komisija, brez poseganja v pristojnosti držav članic na področju nacionalne varnosti. Komisija v skladu s to uredbo določi prednostne naloge in razvoj Programa glede na zahteve uporabnikov ter nadzoruje njegovo izvajanje, brez poseganja v druge politike Unije.
2. Komisija poskrbi za jasno razdelitev nalog in odgovornosti med različnimi subjekti, udeleženi v Programu, ter usklajuje dejavnosti teh subjektov. Komisija zagotovi tudi, da vsi pooblaščen subjekti, vključeni v izvajanje Programa, varujejo interese Unije, skrbijo za preudarno upravljanje sredstev Unije ter spoštujejo finančno uredbo in to uredbo.
3. Komisija naroči, dodeli in podpiše naročila iz člena 15 v skladu s finančno uredbo.
4. Komisija lahko naloge v zvezi s Programom zaupa Agenciji in ESA v okviru posrednega upravljanja v skladu z njunimi vlogami in odgovornostmi iz členov 24 in 25. Za lažje doseganje ciljev iz člena 3 in spodbujanje najučinkovitejšega sodelovanja med tremi subjekti lahko Komisija z vsakim subjektom sklene sporazume o prispevkih.
5. Komisija brez poseganja v naloge izvajalca iz člena 15(2), Agencije ali drugih pooblaščenih subjektov poskrbi, da se spodbujata ter čim bolj povečata uveljavljanje in uporaba podatkov in storitev. Poskrbi za dopolnjevanje, usklajenost, sinergije in povezave med Programom ter drugimi ukrepi in programi Unije.
6. Kadar je ustrezno, Komisija zagotovi, da so dejavnosti, ki se izvajajo v okviru Programa, in dejavnosti, ki se izvajajo na področju vesolja na ravni Unije ter na nacionalni ali mednarodni ravni, medsebojno usklajene. Spodbuja sodelovanje med državami članicami ter si prizadeva za zблиževanje njihovih tehnoloških zmogljivosti in razvoja na področju vesolja, kadar je to relevantno za Program.
7. Komisija obvesti programski odbor iz člena 42(1) o vmesnih in končnih rezultatih ocenjevanja vseh javnih razpisov ter o vseh pogodbah z zasebnimi in javnimi subjekti, vključno s podizvajalskimi pogodbami.

Člen 24

Vloga agencije

1. Lastna naloga Agencije je, da prek svojega odbora za varnostno akreditacijo zagotavlja varnostno akreditacijo vladne infrastrukture in vladnih služb v skladu s poglavjem II naslova V Uredbe (EU) 2021/696.
2. Komisija lahko z enim ali več sporazumi o prispevkih Agenciji zaupa naslednje naloge:
 - (a) delovanje vladne infrastrukture Programa;
 - (b) operativno varnost vladne infrastrukture, vključno z analizo tveganja in nevarnosti, spremljanje varnosti, zlasti določanje tehničnih specifikacij in operativnih postopkov, ter spremljanje njihove skladnosti s splošnimi varnostnimi zahtevami iz člena 27(2);
 - (c) zagotavljanje vladnih storitev;
 - (d) upravljanje naročil iz člena 15 po njihovi oddaji in podpisu;

- (e) splošno usklajevanje uporabniških vidikov vladnih služb v tesnem sodelovanju z državami članicami, ustreznimi agencijami Unije, ESZD in drugimi subjekti;
 - (f) izvajanje dejavnosti, povezanih z uporabo storitev, ki jih ponuja Program, med uporabniki, ne da bi to vplivalo na dejavnosti, ki jih izvaja izvajalec iz člena 15(2) na podlagi naročil iz člena 15.
3. Z odstopanjem od člena 62(1) finančne uredbe in glede na oceno Komisije o varovanju interesov Unije lahko Agencija s sporazumi o prispevkih posamezne dejavnosti zaupa drugim subjektom na področju njihovih pristojnosti, pod pogoji posrednega upravljanja, ki veljajo za Komisijo.
4. Kadar se Agenciji zaupajo dejavnosti, se ji za njihovo izvajanje zagotovijo ustrezni finančni, kadrovske in administrativni viri. V ta namen lahko Komisija dodeli del proračuna za dejavnosti, zaupane Agenciji, za financiranje kadrovske virov, potrebnih za njihovo izvajanje.

Člen 25

Vloga ESA

1. Pod pogojem, da se varujejo interesi Unije, se agenciji ESA v okviru njenega strokovnega področja zaupajo naslednje naloge:
- (a) nadzor dejavnosti razvoja in potrjevanja iz člena 4(1), točka (a), ki se izvajajo v okviru naročil iz člena 15, s čimer se zagotovi usklajevanje med nalogami in proračunom, zaupanim agenciji ESA v skladu s tem členom, ter morebitnimi lastnimi sredstvi ESA, danimi na voljo Programu ali izvajalcu iz člena 15(2), v skladu s pogoji, ki se določijo v sporazumih o prispevkih iz člena 23(4);
 - (b) zagotavljanje tehničnega strokovnega znanja Komisiji; med drugim za pripravo tehničnih vidikov Programa;
 - (c) podpora pri ocenjevanju naročil iz člena 15.
2. Na podlagi ocene Komisije se lahko agenciji ESA zaupajo druge naloge, glede na potrebe Programa, zlasti v zvezi z vesoljskim in povezanim zemeljskim segmentom evropske infrastrukture za kvantno komunikacijo, če te naloge ne podvajajo dejavnosti, ki jih v okviru Programa izvaja drug subjekt, in če je njihov namen izboljšati učinkovitost izvajanja dejavnosti Programa.

Poglavje VI Varnost Programa

Člen 26

Splošna načela varnosti

Za ta program se uporablja člen 33 Uredbe (EU) 2021/696.

Člen 27

Upravljanje varnosti

1. Komisija v okviru svojih pristojnosti in s podporo Agencije zagotovi visoko stopnjo varnosti, zlasti v zvezi z:
 - (a) zaščito zemeljske in vesoljske infrastrukture ter opravljanja storitev, zlasti pred fizičnimi ali kibernetскими napadi, vključno z motnjami tokov podatkov;
 - (b) nadzorom in upravljanjem prenosov tehnologije;
 - (c) razvojem in ohranjanjem pridobljenih kompetenc in znanja v Uniji;
 - (d) varovanjem občutljivih netajnih podatkov in tajnih podatkov.
2. Komisija za namene odstavka 1 tega člena zagotovi, da se za vladno infrastrukturo iz člena 5(2) izvede analiza tveganja in nevarnosti. Na podlagi te analize z izvedbenimi akti določi splošne varnostne zahteve. Pri tem upošteva vpliv teh zahtev na nemoteno delovanje vladne infrastrukture, zlasti z vidika stroškov, obvladovanja tveganja in časovnega razporeda, ter zagotovi, da se ne zmanjša splošna raven varnosti ali ogrozi delovanje obstoječe opreme, in upošteva tveganja glede kibernetiske varnosti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 42(2).
3. Za ta program se uporablja člen 34(3) do (7) Uredbe (EU) 2021/696. V tej uredbi se izraz „komponenta“ iz člena 34 Uredbe (EU) 2021/696 razume kot „vladna infrastruktura“, vsa sklicevanja na člen 34(2) Uredbe (EU) 2021/696 pa se razumejo kot sklicevanja na odstavek 2 tega člena.

Člen 28

Varnost sistema in uporabljenih storitev

Kadar lahko delovanje sistema ali zagotavljanje vladnih storitev vpliva na varnost Unije ali njenih držav članic, se uporabi Sklep (SZVP) XXX.

Člen 29

Organ za varnostno akreditacijo

Odbor za varnostno akreditacijo, vzpostavljen v okviru Agencije, v skladu s členom 72(1) Uredbe (EU) 2021/696 je organ za varnostno akreditacijo za vladno infrastrukturo Programa.

Člen 30

Splošna načela varnostne akreditacije

Dejavnosti varnostne akreditacije, povezane s Programom, se izvajajo v skladu z načeli, določenimi v členu 37, točke (a) do (j), Uredbe (EU) 2021/696. V tej uredbi se izraz „komponenta“ iz člena 37 Uredbe (EU) 2021/696 razume kot „vladna infrastruktura“, vsa sklicevanja na člen 34(2) Uredbe (EU) 2021/696 pa se razumejo kot sklicevanja na člen 27(2) te uredbe.

Člen 31

Naloge in sestava odbora za varnostno akreditacijo

1. Za ta program se uporabljata člen 38, z izjemo točk (c) do (f) odstavka 2 in točke (b) odstavka 3, ter člen 39 Uredbe (EU) 2021/696.

2. Poleg odstavka 1 in izjemoma so lahko predstavniki izvajalca iz člena 15(2) te uredbe povabljeni, da se udeležijo sej odbora za varnostno akreditacijo kot opazovalci pri zadevah, neposredno povezanih z navedenim izvajalcem.

Člen 32

Pravila glasovanja v odboru za varnostno akreditacijo

V zvezi s pravili glasovanja v odboru za varnostno akreditacijo se uporablja člen 40 Uredbe (EU) 2021/696.

Člen 33

Komunikacija in učinek sklepov odbora za varnostno akreditacijo

1. V zvezi s sklepi odbora za varnostno akreditacijo se uporablja člen 41(1) do (4) Uredbe (EU) 2021/696. V tej uredbi se izraz „komponenta“ iz člena 41 Uredbe (EU) 2021/696 razume kot „vladna infrastruktura“.
2. Časovni razpored dela odbora za varnostno akreditacijo ne ovira časovnega razporeda dejavnosti iz programa dela iz člena 37(1).

Člen 34

Vloga držav članic pri varnostni akreditaciji

Za ta program se uporablja člen 42 Uredbe (EU) 2021/696.

Člen 35

Varovanje tajnih podatkov

1. Za tajne podatke v zvezi s Programom se uporablja člen 43 Uredbe (EU) 2021/696.
2. Tajni podatki, ki jih ESA ustvari v zvezi z nalogami, ki so ji zaupane v skladu s členom 25(1) in (2), se štejejo za tajne podatke EU v skladu s Sklepom Komisije (EU, Euratom) 2015/444⁴⁵ in Sklepom Sveta 2013/488/EU⁴⁶, ki sta bila sprejeta v pristojnosti Komisije.

Poglavje VII Mednarodni odnosi

Člen 36

Sodelovanje tretjih držav in mednarodnih organizacij v Programu

1. V skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, sklenjenem v skladu s členom 218 PDEU, ki zajema sodelovanje tretje države v katerem koli programu

⁴⁵ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

⁴⁶ Sklep Sveta z dne 23. septembra 2013 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 274, 15.10.2013, str. 1).

Unije, lahko v Programu sodelujejo članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), ter naslednje tretje države:

- (a) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
 - (b) države iz evropske sosedске politike v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali v podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
 - (c) tretje države, ki niso tretje države iz točk (a) in (b).
2. V Programu lahko sodelujejo mednarodne organizacije v skladu s sporazumi, sklenjenimi v skladu s členom 218 PDEU.
3. Posebni sporazum iz odstavkov 1 in 2:
- (a) zagotavlja pravično ravnotežje glede prispevkov in koristi tretje države ali mednarodne organizacije, ki sodeluje v programih Unije;
 - (b) določa pogoje za sodelovanje v programih, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe, in upravne stroške programov;
 - (c) na tretjo državo ali mednarodno organizacijo ne prenaša nobenega pooblastila za odločanje v zvezi s programom Unije;
 - (d) Uniji jamči pravice za zagotavljanje dobrega finančnega poslovanja in zaščito njenih finančnih interesov;
 - (e) ne posega v obveznosti, ki izhajajo iz obstoječih sporazumov, ki jih je sklenila Unija, zlasti v zvezi s pravico do uporabe frekvenc.
4. Komisija lahko brez poseganja v pogoje iz odstavkov 1, 2 in 3 ter zaradi varnosti z izvedbenimi akti določi dodatne zahteve za sodelovanje tretjih držav in mednarodnih organizacij v Programu, kolikor je to združljivo z obstoječimi sporazumi iz odstavkov 1 in 2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 42(2).

Člen 37

Dostop tretjih držav in mednarodnih organizacij do vladnih storitev

Tretje države in mednarodne organizacije lahko do vladnih storitev dostopajo pod naslednjima pogojema:

- (a) sklenejo sporazum v skladu s členom 218 PDEU, v katerem se določijo pogoji za dostop do vladnih storitev;
- (b) izpolnjujejo zahteve iz člena 43(1) Uredbe (EU) 2021/696.

V tej uredbi se sklicevanja na „Program“ v členu 43(1) Uredbe (EU) 2021/696 razumejo kot sklicevanja na „Program“, vzpostavljen s to uredbo.

Poglavje VIII

Načrtovanje, spremljanje, ocenjevanje in kontrola

Člen 38

Načrtovanje, spremljanje in poročanje

1. Program se izvaja s programom dela iz člena 110 finančne uredbe. V programu dela se določijo ukrepi in z njimi povezana proračunska sredstva, potrebni za doseganje ciljev Programa, ter po potrebi skupni znesek, namenjen za operacije mešanega financiranja. Program dela dopolnjuje program dela za komponento GOVSATCOM Vesoljskega programa Unije iz člena 100 Uredbe (EU) 2021/696.

Komisija sprejme program dela z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 42(2).
2. Kazalniki za poročanje o napredku Programa pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz člena 3 so določeni v Prilogi.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 43 za spremembo Priloge v zvezi s kazalniki, kadar je to potrebno, ter za dopolnitev te uredbe z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.
4. Kadar je to potrebno iz izredno nujnih razlogov, se za delegirane akte, sprejete na podlagi tega člena, uporabi postopek iz člena 44.
5. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov Programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno.

V ta namen se prejemnikom sredstev Unije in, kadar je to ustrezno, državam članicam naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.
6. Za namene odstavka 2 prejemniki finančnih sredstev Unije zagotavljajo ustrezne informacije. Podatki, potrebni za preverjanje smotrnosti, se zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno.

Člen 39

Ocenjevanje

1. Komisija ocenjevanja Programa opravi pravočasno, da se lahko upoštevajo pri postopku odločanja.
2. Komisija do [DATUM 3 LETA PO ZAČETKU VELJAVNOSTI] in nato vsaka štiri leta oceni izvajanje Programa. Oceni:
 - (a) uspešnost zagotovljenih storitev v okviru Programa;
 - (b) razvoj potreb uporabnikov Programa.Po potrebi se oceni priloži ustrezen predlog.
3. Pri oceni Programa se upoštevajo rezultati ocene komponente GOVSATCOM Vesoljskega programa Unije, izvedene v skladu s členom 102 Uredbe (EU) 2021/696.
4. Komisija zaključke teh ocen skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

5. Subjekti, udeleženi pri izvajanju te uredbe, Komisiji sporočijo podatke in informacije, potrebne za pripravo ocene iz odstavka 1.
6. Agencija dve leti po polni operativni zmogljivosti in nato vsaki dve leti po posvetovanju z ustreznimi zainteresiranimi stranmi izda tržno poročilo o vplivu Programa na komercialno satelitsko industrijo EU, da se zagotovi čim manjši učinek na konkurenco in ohranijo spodbude za inovacije.

Člen 40

Revizije

Revizije uporabe prispevkov Unije, ki jih opravijo osebe ali subjekti, vključno s tistimi, ki jih niso pooblastile institucije ali organi Unije, so osnova za splošno zagotovilo v skladu s členom 127 finančne uredbe.

Člen 41

Varstvo osebnih podatkov in zasebnosti

Vsakršna obdelava osebnih podatkov pri opravljanju nalog in dejavnosti na podlagi te uredbe, vključno takšna, ki jo izvede Agencija, se izvaja v skladu z veljavnim pravom na področju varstva osebnih podatkov, zlasti Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁷ ter Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁸.

Poglavje IX

Prenos pooblastil in izvedbeni ukrepi

Člen 42

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga programski odbor, ustanovljen s členom 107 Uredbe (EU) 2021/696, v sestavi za GOVSATCOM. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

Za namene sprejetja izvedbenih aktov iz členov 5(3) in 27(2) te uredbe se odbor iz prvega pododstavka tega odstavka sestane v varnostni sestavi, opredeljeni v členu 107(1), točka (e), Uredbe (EU) 2021/696.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Kadar programski odbor ne poda mnenja o osnutku izvedbenega akta iz člena 27(2) te uredbe, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi člen 5(4), tretji pododstavek, Uredbe (EU) št. 182/2011.

⁴⁷ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁴⁸ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

Člen 43

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 38 se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2028.
3. Prenos pooblastila iz člena 38 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 38, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 44

Nujni postopek

1. Delegirani akti, sprejeti na podlagi tega člena, začnejo veljati brez odlašanja in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 2. V uradnem obvestilu Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu se navedejo razlogi za uporabo nujnega postopka.
2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 43(6). V takem primeru Komisija nemudoma po tem, ko jo Evropski parlament ali Svet uradno obvesti o sklepu o nasprotovanju aktu, ta akt razveljavi.

Poglavje X

Prehodne in končne določbe

Člen 45

Informiranje, komuniciranje in oglaševanje

1. Prejemniki sredstev Unije z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in sorazmernih informacij različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, navedejo izvor teh sredstev ter zagotovijo njihovo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov.

2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s Programom, ukrepi, izvedenimi na podlagi Programa, in doseženimi rezultati.
3. Finančna sredstva, dodeljena Programu, prispevajo tudi h korporativnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so te prednostne naloge povezane s cilji iz člena 3.

Člen 46

Kontinuiteta storitev po letu 2027

Za kritje odhodkov, potrebnih za izpolnjevanje ciljev iz člena 3, pa tudi odhodkov za ključne operativne dejavnosti in opravljanje storitev se lahko odobritve po potrebi knjižijo v proračun Unije po letu 2027, da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do izteka Programa.

Člen 47

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu,

*Za Evropski parlament
predsednik*

*Za Svet
predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost.

1.2. Zadevna področja

Vesoljska politika Unije

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☒ **Nov ukrep**

☐ **Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta/pripravljalnega ukrepa⁴⁹**

☐ **Podaljšanje obstoječega ukrepa**

☒ **Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep**

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilj/cilji

Splošni cilj Programa je vzpostaviti varen in avtonomen vesoljski sistem povezljivosti za zagotavljanje zajamčenih in odpornih storitev satelitske komunikacije, zlasti da se:

(a) vladnim uporabnikom po vsem svetu zagotovi dolgoročna razpoložljivost nemotenega dostopa do varnih in stroškovno učinkovitih storitev vesoljske komunikacije, ki podpira zaščito kritičnih infrastruktur, nadzor, zunanje ukrepe, krizno upravljanje in aplikacije, ki so bistvenega pomena za gospodarstvo, okolje, varnost in obrambo, s čimer se krepi odpornost držav članic, v skladu s členom 7(1);

(b) omogočijo komercialne storitve, ki jih zagotavlja zasebni sektor v skladu s členom 7(2).

1.4.2. Specifični cilji

Specifični cilji Programa so:

(a) izboljšati odpornost komunikacijskih storitev Unije z razvojem, izgradnjo in obratovanjem večorbitalne infrastrukture za povezljivost, ki se bo redno prilagajala naraščajočemu povpraševanju po satelitskih komunikacijah, ob upoštevanju obstoječih in prihodnjih sredstev držav članic, ki se uporabljajo v okviru komponente GOVSATCOM Vesoljskega programa Unije, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/696;

(b) prispevati h kibernetiki odpornosti s proaktivno in reaktivno obrambo pred kibernetičnimi in elektromagnetnimi grožnjami ter operativno kibernetično varnostjo in integrirati vesoljski in povezani zemeljski segment evropske infrastrukture za kvantno komunikacijo, da se omogoči varen prenos kriptografskih ključev;

⁴⁹

Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

- (c) prispevati h kibernetški odpornosti s proaktivno in reaktivno obrambo pred kibernetskimi in elektromagnetnimi grožnjami ter operativno kibernetško varnostjo in integrirati vesoljsko infrastrukturo evropske infrastrukture za kvantno komunikacijo, da se omogoči varen prenos kriptografskih ključev;
- (d) izboljšati in razširiti zmogljivosti in storitve drugih komponent Vesoljskega programa Unije;
- (e) spodbuditi razvoj inovativnih in prelomnih tehnologij, zlasti z namenjanjem dodatnih sredstev industriji novega vesolja, in
- (f) omogočiti nadaljnji razvoj visokohitrostne širokopasovne in nemotene povezljivosti po vsej Uniji, odpraviti mrtva komunikacijska območja in povečati kohezijo med ozemlji držav članic ter omogočiti povezljivost prek geografskih območij strateškega interesa zunaj Unije.

1.4.3. *Pričakovani rezultati in posledice*

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Vlade držav članic in institucije EU bi morale imeti koristi od odpornih, globalnih, zajamčenih in prožnih satelitskih komunikacijskih rešitev, ki pokrivajo njihove spreminjajoče se potrebe.

Industrija satelitskih komunikacij EU bi imela koristi od dolgoročne zaveze in varnostne akreditacije na ravni EU. Ker je EU dolgoročno trdna stranka za vladne storitve, je poslovni model sektorja satelitskih komunikacij okrepljen, njegova tveganost pa je zmanjšana, da bi imeli boljši dostop do financiranja in bili na koncu bolj konkurenčni.

Evropski državljani bi imeli neposredne in posredne koristi od večje operativne učinkovitosti različnih akterjev na področju varnosti.

1.4.4. *Kazalniki smotrnosti*

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Specifični cilj 1: izboljšati odpornost komunikacijskih storitev Unije z razvojem, izgradnjo in obratovanjem večorbitalne infrastrukture za povezljivost, ki se bo redno prilagajala naraščajočemu povpraševanju po satelitskih komunikacijah, ob upoštevanju obstoječih in prihodnjih sredstev držav članic, ki se uporabljajo v okviru komponente GOVSATCOM Vesoljskega programa Unije, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/696.

Kazalnik 1: vlade držav članic in institucije EU lahko v letu 2025 dostopajo do začetnega sklopa vladnih storitev, leta 2027 pa imajo dostop do njihove polne zmogljivosti.

Kazalnik 2: razpoložljivost storitev.

Kazalnik 3: popolna vključitev obstoječih zmogljivosti iz nabora Unije prek integracije zemeljske infrastrukture GOVSATCOM.

Kazalnik 4: letno število večjih izpadov telekomunikacijskih omrežij v državah članicah je ublaženo s sistemom varne povezljivosti.

Kazalnik 5: zadovoljstvo uporabnikov z delovanjem sistema varne povezljivosti.

Specifični cilj 2: prispevati h kibernetški odpornosti s proaktivno in reaktivno obrambo pred kibernetskimi in elektromagnetnimi grožnjami ter operativno kibernetško varnostjo in integrirati vesoljski in povezani zemeljski segment evropske infrastrukture za kvantno komunikacijo, da se omogoči varen prenos kriptografskih ključev.

Kazalnik 1: sistem prejme varnostno akreditacijo, ki storitvam omogoča prenos tajnih podatkov EU do določene stopnje tajnosti in nacionalnih tajnih podatkov držav članic EU enakovredne stopnje tajnosti, ob upoštevanju načel in Sklepa Sveta 2013/488/EU o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU.

Kazalnik 2: vključitev vesoljske infrastrukture EuroQCI na podlagi najprimernejše tehnične rešitve.

Specifični cilj 3: izboljšati in razširiti zmogljivosti in storitve drugih komponent Vesoljskega programa Unije.

Kazalnik 1: število koristnih tovorov, ki služijo drugim komponentam Vesoljskega programa Unije

Specifični cilj 4: spodbuditi uporabo inovativnih in prelomnih tehnologij, zlasti z namenjanjem dodatnih sredstev industriji novega vesolja.

Kazalnik 1: število zagonskih, malih in srednjih podjetij ter podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo, ki sodelujejo pri razvoju infrastrukture.

Specifični cilj 5: omogočiti nadaljnji razvoj visokohitrostne širokopasovne in nemotene povezljivosti po vsej Uniji, odpraviti mrtva komunikacijska območja in povečati kohezijo med ozemlji držav članic ter omogočiti povezljivost prek geografskih območij strateškega interesa zunaj Unije.

Kazalnik 1: hitrost komercialnih širokopasovnih satelitskih komunikacij.

Kazalnik 2: število potencialnih novih uporabnikov komercialne satelitske komunikacije na podeželskih območjih EU in na geografskih območjih strateškega interesa.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Naloge, ki so potrebne za izvajanje Programa, zahtevajo:

- sklenitev koncesijske pogodbe ali mešane pogodbe z industrijo, izbrane v skladu s postopkom javnega naročanja iz naslova VII finančne uredbe;
- razvoj in uvajanje sistema;
- uporabo storitev, pri katerih lahko vlade držav članic in institucije EU v letu 2025 dostopajo do začetnega sklopa vladnih storitev, leta 2027 pa imajo dostop do njihove polne zmogljivosti;
- vključitev v vozlišča GOVSATCOM leta 2025;

- varnostno akreditacijo sistema v letu 2027, ki storitvam omogoča prenos tajnih podatkov EU do določene stopnje tajnosti in nacionalnih tajnih podatkov držav članic EU enakovredne stopnje tajnosti, ob upoštevanju načel in Sklepa Sveta 2013/488/EU o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU;
- potrebno osebje v Evropski komisiji za upravljanje programa in učinkovito spremljanje dela različnih agencij, zlasti Agencije;
- potrebno osebje in proračun Agencije za ustrezno izvajanje različnih ukrepov v zvezi s programom, za katere bo odgovorna Agencija.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Program bo omogočil zagotovljen dostop do varnih satelitskih komunikacij. Tako bo posredno prispeval k varnostnim interesom EU. V državah članicah bo na primer podpiral enote civilne zaščite in nacionalno policijo, organe, zadolžene za javno varnost, mejno policijo in pomorske skupnosti. Na ravni EU bo olajšal delo agencij EU, kot sta FRONTEX in EMSA, ter okrepil učinkovitost civilne zaščite in humanitarnih delavcev v EU in po svetu.

Vzpostavitev upravljanja na ravni EU, ki bi lahko izkoristilo varne in vrhunske satelitske komunikacijske storitve za vse varnostne akterje na nacionalni ravni in ravni EU, bi prispevala k učinkovitejšemu in bolj avtonomnemu odzivu EU na tveganja in grožnje, ki segajo od kibernetских napadov in hibridnih groženj ter naravnih nesreč do spreminjajočih se primerov uporabe varnih vladnih satelitskih komunikacij in vse večjih globalnih potreb.

Zasebni vesoljski sektor EU nima upravičenega poslovnega razloga za razvoj sistema brez zavezanosti vlade. Naložbe v raziskave in razvoj bodo prispevale k industrijski konkurenčnosti EU.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Spoznanja iz upravljanja vesoljskih pobud in programov Unije:

i) javno-zasebno partnerstvo

Na začetku programa Galileo je bil predviden model izvajanja javno-zasebnega partnerstva.

ii) upravljanje

Ureditev upravljanja za druge vesoljske pobude Unije je pokazala, da je EUSPA najprimernejša za naloge, povezane z izvajanjem takih pobud, medtem ko je ESA pristojna za podporo fazama razvoja in potrjevanja.

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Cilji Programa so podobni ciljem drugih programov Unije, kot so program Obzorje Evropa, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta, program Digitalna Evropa, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta, Instrument za povezovanje Evrope, vzpostavljen z Uredbo

(EU) 2021/1153 Evropskega parlamenta in Sveta, ter zlasti Vesoljski program Unije, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta.

Zaradi svojih posledic na varnost Unije in njenih držav članic si Program deli načela in cilje z Evropskim obrambnim skladom, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/697 Evropskega parlamenta.

Zaradi svoje svetovne pokritosti si Program deli tudi cilje in načela z Instrumentom za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/947.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Financiranje pobude iz proračuna Unije temelji na prispevku sredstev iz naslednjih obstoječih programov Unije, ki imajo podobne cilje kot ta pobuda:

- Vesoljski program Unije;
- program Digitalna Evropa;
- Instrument za povezovanje Evrope;
- Evropski obrambni sklad;
- Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – rezerva za nastajajoče izzive in prednostne naloge.

Del financiranja je zagotovljen tudi s sredstvi, ki so na voljo v okviru razlik do zgornje meje razdelkov 1 in 5 večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

Program dopolnjuje tudi financiranje, ki se izvaja v okviru programa Obzorje Evropa, Vesoljskega programa Unije ter Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☒ Časovno omejeno

- ☒ trajanje od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2027;
- ☒ finančne posledice med letoma 2023 in 2027 za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma 2023 in 2030 za odobritve plačil.

☐ Časovno neomejeno

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja⁵⁰

☒ Neposredno upravljanje – Komisija

- ☒ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije;
- ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ Deljeno upravljanje z državami članicami

☒ Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna zaupajo:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo;
- ☒ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite);
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu;
- ☒ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe;
- ☐ subjektom javnega prava;
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva;
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva;
- ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Različni akterji v upravljanju bodo imeli naslednje odgovornosti:

(i) za izvajanje Programa, tudi na področju varnosti, je na splošno odgovorna Komisija, brez poseganja v pristojnosti držav članic na področju nacionalne varnosti;

(ii) Agencija Evropske unije za vesoljski program (s sedežem v Pragi) bo odgovorna za – delovanje vladne infrastrukture Programa;

⁵⁰

Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

- operativno varnost vladne infrastrukture, vključno z analizo tveganja in nevarnosti, spremljanje varnosti;
- zagotavljanje vladnih storitev;
- upravljanje koncesijske pogodbe ali mešane pogodbe;
- splošno usklajevanje uporabniških vidikov vladnih služb v tesnem sodelovanju z državami članicami, ustreznimi agencijami Unije, ESZD in drugimi subjekti;
- izvajanje dejavnosti, povezanih z uporabo storitev, ki jih ponuja Program;

(iii) ob upoštevanju prilagoditev njenega notranjega postopka odločanja, ki omogočajo zaščito interesov EU, bi bila Evropska vesoljska agencija (ESA) pooblaščenca za:

- dejavnosti razvoja in potrjevanja v okviru pogodb o izvajanju;
- zagotavljanje tehničnega strokovnega znanja Komisiji, vključno s pripravo tehničnih vidikov programa;
- oceno pogodb o izvajanju.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Spremljanje pobude bi moralo zajemati naslednje vidike:

- **Izvajanje:** vzpostavitev infrastrukture v skladu s pogodbenimi dogovori. Za vsako fazo vzpostavitve infrastrukture javno-zasebnega partnerstva bodo določeni operativni cilji, skupaj s povezanimi ključnimi kazalniki uspešnosti, ki bi se morali odražati tudi v pogodbenih dogovorih. Ključni kazalniki uspešnosti bodo opredeljeni na podlagi operativnih in varnostnih zahtev, spremljala pa jih bo Komisija. Izvedbeni akti bodo nadalje opredelili zahteve za portfelj storitev, zagotavljanje vladnih storitev, splošne varnostne zahteve in program dela.

- **Uporaba:** uspešnost storitev, zagotovljenih v okviru pobude, in razvoj potreb uporabnikov pobude. Konkretno se meri s pomočjo naslednjih kazalnikov:

- svetovna pokritost;
- razpoložljivost storitev;
- latenca;
- število uporabnikov;

– količina uporabljenih podatkov (tj. sistem se uporablja in zmogljivost je ustrezno velika).

Kazalniki se bodo merili letno.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. *Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Za izvajanje Programa, tudi na področju varnosti, bi bila na splošno odgovorna Komisija, brez poseganja v pristojnosti držav članic na področju nacionalne varnosti.

Komisija bi ESA in EUSPA zaupala, da prispevata k dobremu izvajanju v smislu dejavnosti razvoja in preverjanja oziroma dejavnosti izkoriščanja. Poleg tega bi EUSPA izvajala varnostno akreditacijo vladne infrastrukture in vladnih storitev v skladu s poglavjem II naslova V Uredbe (EU) 2021/696.

Načini plačila bi morali ostati podobni načinom iz prejšnjega večletnega finančnega okvira: napovedi plačil pripravijo agencije, Komisija pa jih preveri (zlasti glede na skupni znesek prenesenih sredstev), plačila pa se izvajajo redno, da se pooblaščenim subjektom omogoči učinkovito upravljanje javnega naročanja in preprečijo kakršne koli težave z denarnimi sredstvi. Komisija ohrani pristojnost pri odobritvi plačila, pri čemer ima zlasti pravico do zmanjšanja plačila, če se povpraševanje in z njim povezana napoved zdi pretirana.

Strategija kontrole, ki bo opredeljena v sporazumih o prispevkih, bo temeljila na izkušnjah iz prejšnjega večletnega finančnega okvira, zlasti na četrtnem postopku poročanja (ki vključuje poročanje o programu, financah in upravljanju tveganja) ter na različnih ravneh odborov (npr. odbor za javna naročila) in sestankov. Prihodnja strategija kontrole bo temeljila na opredelitvi vseh tveganj za program ter bo

upoštevala njihov relativni pomen in morebitni učinek na program. Ta način kontrole se je pokazal kot učinkovit pri glavnih dejavnostih – Galileo, EGNOS in Copernicus –, kot je navedeno v ustreznih vmesnih ocenah.

2.2.2. *Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje*

Ugotovljena tveganja:

Tehnološko tveganje: uporaba napredne tehnologija, ki še ni bila potrjena in katere specifikacije se nenehno razvijajo.

Industrijsko tveganje: vzpostavitev in nadgradnja infrastrukture lahko vključuje številne gospodarske subjekte v različnih državah, katerih delo je treba učinkovito uskladiti, da bi vzpostavili zanesljive in v celoti povezane sisteme, med drugim v zvezi z varnostjo.

Časovno tveganje: kakršna koli zamuda pri izvajanju bi ogrozila možnost izkoriščanja priložnosti in bi lahko povzročila prekoračitev stroškov.

Tveganje upravljanja: pri upravljanju Programa sodelujejo različni subjekti, zato je treba zagotoviti primerno trdnost in organizacijo. Poleg tega je treba upoštevati različnost mnenj o nekaterih pomembnih vprašanjih med različnimi udeleženiimi akterji, še posebej med državami članicami. Glede na to je treba predvideti delitev nekaterih tveganj, zlasti finančnih in varnostnih, med akterji, ki so najbolj primerni za to, da jih prevzamejo;

Finančno tveganje: finančno tveganje je povezano z nezadostnim financiranjem s strani držav članic in zasebnega sektorja. To tveganje bo znano med postopkom javnega naročanja, preden se bo sklepalo o kakršnih koli odhodkih, povezanih z izvajanjem Programa.

Notranji nadzor:

Splošni sistem notranje kontrole GD za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja (GD DEFIS) se opira na različna poročila pooblaščenih subjektov na četrtletni ravni. Tem poročilom sledijo namenski pregledi za zagotovitev upoštevanja načrtovanja in za rešitev morebitnih tehničnih težav; ti pregledi vključujejo spremljanje tveganj, povezanih z izvajanjem programa. Poleg tega GD DEFIS izvaja naknadne revizije za zagotovitev, da pooblašчени subjekti skrbijo za dobro finančno poslovanje.

2.2.3. *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Glavni proračun Programa upravljata Agencija in ESA prek sporazumov o prispevkih. Na podlagi preteklih podatkov so skupni stroški kontrole vseh subjektov, ki jih je pooblastila Komisija, ocenjeni na manj kot 1 % povezanih upravljanih sredstev. Stroški izvedbenih organov bi bili ocenjeni na podlagi prejšnjega obdobja, in sicer med 5 in 10 %.

Pričakovane stopnje tveganja napake ob plačilu in ob zaključku so omejene, pri čemer se upošteva mehanizem javnega naročanja: Komisija izvajanje javnega naročanja prenese na Agencijo ali ESA v skladu z večletnim finančnim okvirom in ti dve agenciji vsako četrtletje poročata o dejanskih in napovedanih javnih naročilih v mejah prenesenih zneskov.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Sporazumi o prispevkih, ki bodo na podlagi te uredbe sklenjeni s tretjimi stranmi, bodo določali, da spremljanje in finančni nadzor izvaja Komisija ali kateri koli predstavnik, ki ga Komisija pooblasti, revizije pa Računsko sodišče ali urad OLAF po presoji EU, po potrebi na kraju samem.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice (glej preglednico v oddelku 3.2)

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. ⁵¹	držav Efte ⁵²	držav kandidat ⁵³	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
	[XX YY YY YY]	dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidat	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
1	04,0301	dif.	NE	NE	NE	NE
5	13,05	dif.	NE	NE	NE	NE
6	14,07	dif.	NE	NE	NE	NE

⁵¹ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁵² Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁵³ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Viri financiranja za varno povezljivost Unije

3.2.1. Namenska sredstva v okviru obstoječih programov

Vesoljski program	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
04.0101.03 Podpora vesoljskemu programu	0,900	0,550	0,300	0,300	0,300	0,300	0,450	3,100
04.0201 Galileo/Egnos	1,325							1,325
04.0203 GOVSATCOM/SSA	18,448	24,641	39,472	41,826	40,435	26,708	26,132	217,662
Skupaj za vesolje	20,673	25,191	39,772	42,126	40,735	27,008	26,582	222,087

Obzorje Evropa – sklop „Digitalno področje industrija in vesolje“			86,000	86,000	86,000	86,000	86,000	430,000
---	--	--	--------	--------	--------	--------	--------	---------

NDICI – Globalna Evropa					50,000	50,000	50,000	150,000
-------------------------	--	--	--	--	--------	--------	--------	---------

Namenska sredstva skupaj	20,673	25,191	125,772	128,126	176,735	163,008	162,582	802,087
--------------------------	--------	--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

3.2.2. Vir financiranja odobritev v okviru novega Programa Unije za varno povezljivost

Prispevek iz	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
--------------	------	------	------	------	------	------	------	--------

vesoljskega programa								
Podpora programoma Galileo/EGNOS			0,250	0,200	0,200	0,200	0,050	0,900
Galileo/EGNOS					80,000	80,000	97,013	257,013
Skupaj Galileo/EGNOS			0,250	0,200	80,200	80,200	97,063	257,913

Prispevek iz IPE	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
Digitalni sklop				50,000	50,000	50,000	50,000	200,000

Prispevek iz PDE	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
PDE ⁵⁴			88,000	88,000	88,000	88,000	88,000	440,000

Prispevek Evropskega obrambnega sklada	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
razvoj zmogljivosti				51,000	61,000	71,000	85,000	268,000
Raziskave na področju obrambe				25,000	30,000	35,000	42,000	132,000
ERS skupaj				76,000	91,000	106,000	127,000	400,000

⁵⁴

Pričakovano predvsem zaradi kibernetске varnosti.

Prispevek iz NDICI – Globalna Evropa	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
Rezerva za nastajajoče izzive in prednostne naloge					50,000	50,000	50,000	150,000

Uporaba razlik do zgornje meje	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
Razdelek 1			20,000	10,000	10,000	5,000	5,000	50,000
Razdelek 5			30,000	20,000	20,000	15,000	15,000	100,000
Skupaj razlike do zgornje meje			50,000	30,000	30,000	20,000	20,000	150,000

POVZETEK PRISPEVKA IZ PROGRAMOV IN RAZLIK DO ZGORNJE MEJE

Prispevki iz programov in razlike do zgornje meje	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
Vesolje			0,250	0,200	80,200	80,200	97,063	257,913
IPE				50,000	50,000	50,000	50,000	200,000
PDE			88,000	88,000	88,000	88,000	88,000	440,000
Razlika do zgornje meje v razdelku 1			20,000	10,000	10,000	5,000	5,000	50,000
Seštevek za razdelek 1			108,250	148,200	228,200	223,200	240,063	947,913
Evropski obrambni sklad				76,000	91,000	106,000	127,000	400,000

Razlika do zgornje meje v razdelku 5			30,000	20,000	20,000	15,000	15,000	100,000
Seštevek za razdelek 5			30,000	96,000	111,000	121,000	142,000	500,000
NDICI					50,000	50,000	50,000	150,000
Seštevek za razdelek 6					50,000	50,000	50,000	150,000
Skupni seštevek za varno povezljivost Unije			138,250	244,200	389,200	394,200	432,063	1.597.913

3.2.3. *Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje*

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	01	Enotni trg, inovacije in digitalno – sklop 4 Vesolje
--	----	--

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPA J

04.0301 Varna povezljivost odobritev za poslovanje ⁵⁵	obveznosti	(1)		0	108,000	148,000	228,000	223,200	240,013		947,013
	plačila	(2)			100,000	100,000	200,000	200,000	200,000	147,013	947,013
04.0101.03 – Odhodki za podporo	obveznosti = plačila	(3)			0,250	0,200	0,200	0,200	0,050		0,900
SKUPAJ odobritve za sredstva programa iz razdelka 1	obveznosti	= 1 + 3			108,250	148,200	228,200	223,200	240,063		947,913
	plačila	= 2 + 3			100,250	100,200	200,200	200,200	200,050	147,013	947,913

04 0301 Prispevek iz proračuna za varno povezljivost v proračun EUSPA	obveznosti	(4)			-1,950	-2,850	-3,850	-5,500	-5,850		-20,000
	plačila	(5)			-1,950	-2,850	-3,850	-5,500	-5,850		-20,000

⁵⁵

Generalnemu direktoratu CNECT bo dodeljen naslednji proračun:

- 390 milijonov EUR (prispevek iz PDE) za uresničitev prizemnega segmenta EuroQCI;
- 50 milijonov EUR (prispevek iz PDE) bo porabljenih za razvoj arhitekture varne povezljivosti v satelitu, katere del je QKD, vključno s povezavami na sistem prenosa vesoljskih podatkov;
- 90 milijonov EUR (prispevek iz IPE), ki se porabijo za prizemni del EuroQCI;
- 110 milijonov EUR (prispevek iz IPE) za kritje javnega naročila segmenta satelitske infrastrukture EuroQCI.

					2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
SKUPAJ odobritve za sredstva programa	obveznosti	= 1 + 3 + 4			106,300	145,350	224,350	217,700	234,213		927,913
	plačila	= 2 + 3 + 5			98,300	97,350	196,350	194,700	194,200	147,013	927,913

SKUPAJ odobritve iz razdelka 1	obveznosti	= 1 + 3			108,250	148,200	228,200	223,200	240,063		947,913
	plačila	= 2 + 3			100,250	100,200	200,200	200,200	200,050	147,013	947,913

Razdelek večletnega finančnega okvira	05	Varnost in obramba – sklop 13 Obramba
---------------------------------------	----	---------------------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po letu 2027	SKUPAJ
13.0501 Varna povezljivost odobritev za poslovanje	obveznosti	(1)			30,000	96,000	111,000	121,000	142,000		500,000
	plačila	(2)			30,000	50,000	100,000	100,000	100,000	120,000	500,000
SKUPAJ odobritve za	obveznosti	= 1			30,000	96,000	111,000	121,000	142,000		500,000

sredstva programa iz razdelka 5	plačila	= 2			30,000	50,000	100,000	100,000	100,000	120,000	500,000
---------------------------------	---------	-----	--	--	--------	--------	---------	---------	---------	---------	---------

Razdelek večletnega finančnega okvira	06	SOSEDSTVO IN SVET – sklop 14 Zunanje delovanje
--	----	--

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPAJ
14.07 Varna povezljivost odobritev za poslovanje	obveznosti	(1)					50,000	50,000	50,000		150,000
	plačila	(2)					40,000	40,000	40,000	30,000	150,000
SKUPAJ odobritve za sredstva programa iz razdelka 6	obveznosti	= 1					50,000	50,000	50,000		150,000
	plačila	= 2					40,000	40,000	40,000	30,000	150,000

SKUPAJ odobritve za poslovanje (vsi razdelki za poslovanje, vključno s proračunom EUSPA za prenos)	obveznosti	(4)			138,000	244,000	389,000	394,000	432,013		1 597,013
	plačila	(5)			130,000	150,000	340,000	340,000	340,000	297,013	1 597,013
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	obveznosti = plačila	(6)			0,250	0,200	0,200	0,200	0,050		0,900

Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 6 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 4 + 6			138,250	244,200	389,200	394,200	432,063		1 597,913
	plačila	= 5 + 6			130,250	150,200	340,200	340,200	340,050	297,013	1 597,913

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“
---------------------------------------	---	-------------------

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga (Priloga V k notranjim pravilom), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPAJ
Človeški viri			2,334	2,334	2,334	2,334	1,690	1,448		12,474
Drugi upravni odhodki			0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343		2,058
Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)		2,667	2,667	2,667	2,667	2,033	1,791		14,532

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPAJ
SKUPAJ odobritve iz vseh RAZDELKOV večletnega finančnega okvira	obveznosti		2,677	140,927	246,877	391,877	396,23341	433,854		1 612,445
	plačila		2,677	132,927	152,877	342,877	342,23333	341,841	297,013	1 612,445

Sveženj večletnega finančnega okvira poleg Vesoljskega programa in Programa Unije za varno povezljivost vključuje ločena sredstva za prispevek EU za Agencijo, ki ga predstavlja proračunska vrstica 04.1001, prvotno v višini 504 milijonov EUR. Obstaja dodatni prispevek v višini 20 milijonov EUR za financiranje dodatnega osebja za EUSPA (30 delovnih mest v letu 2027).

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPAJ
Odobritve za poslovanje 04.10 01 Prispevek EU za Agencijo	obveznosti	56,175	68,345	72,812	75,770	76,059	77,577	77,777		504,515
	plačila	56,175	68,345	72,812	75,770	76,059	77,577	77,777		504,515
Prispevek iz proračuna za varno povezljivost v proračun EUSPA	obveznosti			1,950	2,850	3,850	5,500	5,850		20,000
	plačila			1,950	2,850	3,850	5,500	5,850		20,000
SKUPAJ EUSPA		56,175	68,345	74,762	78,620	79,909	83,077	83,627		524,515

	plačila	56,175	68,345	74,762	78,620	79,909	83,077	83,627		524,515
--	---------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--	---------

Dodatni proračun za EUSPA je razdeljen na naslednji način:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po letu 2027	SKUPAJ
Naslov 1 – plače	obveznosti			1,225	1,825	2,450	3,700	3,950		13,150
	plačila			1,225	1,825	2,450	3,700	3,950		13,150
Naslov 2 – drugi upravni odhodki	obveznosti			0,450	0,750	1,000	1,400	1,400		5,000
	plačila			0,450	0,750	1,000	1,400	1,400		5,000
Naslov 3 – operativni odhodki	obveznosti			0,275	0,275	0,400	0,400	0,500		1,850
	plačila			0,275	0,275	0,400	0,400	0,500		1,850
SKUPAJ dodatni proračun EUSPA	obveznosti			1,950	2,850	3,850	5,500	5,800		20,000
	plačila			1,950	2,850	3,850	5,500	5,800		20,000

Potrebno osebje EUSPA za obdobje 2021–2027 (število zaposlenih):

<u>Začetno osebje</u> <u>EUSPA v skladu z</u> <u>uredbo o vesolju</u>	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Začasni uslužbenci AD	189	229	249	249	249	249	249
Začasni uslužbenci AST	2	2	2	2	2	2	2
Št. CAS	34	34	34	34	34	34	34
Napoteni nacionalni strokovnjaki	13	14	14	14	16	16	16
SKUPAJ	238	279	299	299	301	301	301

<u>Dodatno osebje,</u> <u>potrebno za EUSPA</u>	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027

Začasni uslužbenci AD	0	0	5	8	10	15	15
Začasni uslužbenci AST	0	0	0	0	0	0	0
Št. CAS	0	0	4	5	7	10	12
Napoteni nacionalni strokovnjaki	0	0	1	1	2	+ 3	+ 3
SKUPAJ	0	0	10	14	19	28	30

SKUPAJ osebje EUSPA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Začasni uslužbenci AD	189	229	254	257	259	264	264
Začasni uslužbenci AST	2	2	2	2	2	2	2
Št. CAS	34	34	38	39	41	44	46
Napoteni nacionalni strokovnjaki	13	14	15	15	18	19	19
SKUPAJ	238	279	309	313	320	329	331

Dodatnih 30 delovnih mest za EUSPA je povezanih z delovanjem vladne infrastrukture in zagotavljanjem vladnih storitev, vključno z upravljanjem s tem povezanih pogodb, varnostno akreditacijo vladne infrastrukture in storitev ter splošnim usklajevanjem vidikov vladnih storitev v zvezi z uporabniki.

3.2.4. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
------	------	------	------	------	------	------	------	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri		2,334	2,334	2,334	2,334	1,690	1,448	12,474
Drugi upravni odhodki		0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	2,058
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira		2,677	2,677	2,677	2,677	2,033	1,791	14,532

Zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi odhodki upravne narave (prej vrstice BA)			0,250	0,200	0,200	0,200	0,050	0,900
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira			0,250	0,200	0,200	0,200	0,050	0,900

SKUPAJ		2,677	2,927	2,877	2,877	2,233	1,841	15,432
---------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	---------------

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.4.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci) <u>za GD DEFIS</u>							
Sedež in predstavništva Komisije		11	11	11	11	8	7
Delegacije							
Raziskave							
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) – PU, LU, NNS, ZU in MSD <u>za GD DEFIS</u>							
Razdelek 7							
Financirano iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	– na sedežu	7	7	7	7	5	4
	– na delegacijah						
Financirano iz sredstev programa	– na sedežu						
	– na delegacijah						
Raziskave							
Drugo (navedite)							
SKUPAJ		18	18	18	18	13	11

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	11 EPDČ za začetek dejavnosti; leta 2027 se njihovo število zmanjša na 7 EPDČ, da se zagotovita upravljanje javno-zasebnega partnerstva ter operativno finančno in pravno spremljanje dejavnosti.
--------------------------------	---

Zunanji sodelavci	7 EPDČ za začetek dejavnosti (3 PU in 4 napoteni nacionalni strokovnjaki); leta 2027 se njihovo število zmanjša na 4 EPDČ (1 PU in 3 NNS), da se zagotovita upravljanje javno-zasebnega partnerstva in operativno spremljanje dejavnosti.
-------------------	---

3.2.5. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

- ☒ se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.

Razdelek 1, 5 in 6. Za podrobnosti glej oddelek 3.2.

- ☒ zahteva uporabo nerazporejene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru.

Razlike do zgornje meje iz razdelka 1 in 5. Za podrobnosti glej oddelek 3.2.

- ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.6. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ☐ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- ☒ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
ESA in/ali države članice	še ni potrjeno	še ni potrjeno	še ni potrjeno	še ni potrjeno	še ni potrjeno	še ni potrjeno
Sofinancirane odobritve SKUPAJ						

ESA in/ali države članice bodo potrdile svoje udeležbo v taki dejavnosti pozneje.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva
 - ☐ za druge prihodke
 - navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta
natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ⁵⁶						
		Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (glej točko 1.6)		
Člen								

Za namenske prejeme navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

[...]

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

[...]

⁵⁶ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.